

RAPPORT

2026

SYSTEMATISK KARTLEGGINGSOVERSIKT

Holdninger til likestilling mellom menn og kvinner blant unge i Norden

Utgitt av	Folkehelseinstituttet Område for helsetjenester
Tittel	Holdninger til likestilling mellom menn og kvinner blant unge i Norden: systematisk kartleggingsoversikt
English title	Attitudes towards gender equality among young people in the Nordic countries: scoping review
Ansvarlig	Guri Rørtveit, direktør
Forfattere	Liv Giske, prosjektleder, Heid Nøkleby, Gisle Berg Helland, Hong Lien Nguyen
ISBN	978-82-8406-545-8
Publikasjonstype	Forskningskartlegging
Antall sider	53 (70 inklusivt vedlegg)
Oppdragsgiver	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
Emneord (MeSH)	Gender Role; Gender Equity; Attitude
Sitering	Giske L, Nøkleby H, Helland GB, Nguyen HL. Holdninger til likestilling mellom menn og kvinner blant unge i Norden: systematisk kartleggings- oversikt. [Attitudes towards gender equality among young people in the Nordic countries: scoping review] –2026. Oslo: Folkehelseinstituttet, 2026.

Innhold

INNHold	3
HOVEDBUDSKAP	6
SAMMENDRAG	7
KEY MESSAGES	10
EXECUTIVE SUMMARY (ENGLISH)	11
FORORD	14
INNLEDNING	15
Beskrivelse av problemet/tematikken	15
Hvorfor det er viktig å utføre denne kartleggingsoversikten	16
Mål og problemstilling	16
METODE	17
Beskrivelse av systematisk kartleggingsoversikt	17
Prosjektplan	18
Forskningsspørsmål	18
Inklusjonskriterier	18
Konkretisering av relevante aspekter ved likestilling	19
Eksklusjonskriterier	19
Litteratursøk	20
Søk i databaser	20
Søk i andre kilder	20
Utvelging av litteratur	20
Uthenting av data	21
Kartlegging av kunnskapsgrunnlaget	21
RESULTATER	22
Resultater av litteratursøket og utvelgelse av studier	22
Fremstilling av resultatene	23
Beskrivelse av de inkluderte studiene	24
CORE Survey 2022 – Likestillingsundersøkelsen	26
<i>Kitterød og Nygård 2024 (CORE)</i>	26
<i>Kitterød 2024 (CORE)</i>	26
<i>Kitterød og Teigen 2024 (CORE)</i>	26

<i>Teigen 2024 (CORE)</i>	26
ICCS-studien	27
<i>Hegna 2018 (ICCS)</i>	27
<i>Storstad 2023 (ICCS)</i>	27
FN-rapport 2022	27
Friberg 2024	27
Kitterød og Nadim 2020	28
la Roi 2023	28
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2025 (MUCF)	28
Skolevalgsundersøkelsen, 2013–2025	29
Resultater: Holdninger til likestilling	29
Forskningsspørsmål 1: Holdninger til likestilling (forekomst)	29
<i>CORE – måletidspunkt 2022</i>	29
Kitterød og Nygård 2024 (CORE) (20)	29
Kitterød (2024) (CORE) (21)	30
Kitterød og Teigen 2024 (CORE) (22)	30
Teigen 2024 (CORE) (23)	31
<i>ICCS-undersøkelsen – måletidspunkt 2016 og 2022</i>	31
Hegna 2018 (ICCS) (28) – måletidspunkt 2016	32
Storstad 2023 (ICCS) (29) – måletidspunkt 2022	32
<i>FN-rapport – måletidspunkt 2020</i>	33
<i>Friberg 2024 – måletidspunkt 2012 for Sverige og 2016 for Norge</i>	33
<i>Kitterød og Nadim 2020 – måletidspunkt 2016</i>	34
<i>la Roi 2023 – måletidspunkt 2016</i>	34
<i>MUCF 2025 – måletidspunkt 2024</i>	35
<i>Skolevalgsundersøkelsen – måletidspunkt 2025</i>	35
Forskningsspørsmål 2: Holdninger til likestilling (endring over tid)	35
<i>ICCS-undersøkelsen</i>	35
Hegna 2018 (ICCS) (28) – måling 2009 og 2016	35
Storstad 2023 (ICCS) (29)	36
<i>la Roi 2023</i>	37
<i>MUCF 2025</i>	38
<i>Skolevalgsundersøkelsen, 2013–2025</i>	39
Resultattabell	40
DISKUSJON	45
Hovedfunn	45
Forskningsspørsmål 1	45
Forskningsspørsmål 2	46
Er kunnskapsgrunnlaget dekkende, pålitelig og anvendelig?	47
Svar på problemstillingene	47
Pålitelighet av dataene	47
Styrker og svakheter ved kartleggingsoversikten	48

Overensstemmelse med andre litteraturoversikter	49
Resultatenes betydning for praksis	49
Kunnskapshull	50
KONKLUSJON	51
REFERANSER	52
VEDLEGG 1: SØKESTRATEGI	54
VEDLEGG 2: NORDISKE KILDER	58
VEDLEGG 3: BRUK AV MASKINLÆRING	60
VEDLEGG 4: EKSKLUDERTE STUDIER LEST I FULLTEKST	61
VEDLEGG 5: SØK MED CHATGPT	64
VEDLEGG 6: RESULTATER FRA CORE-STUDIEN	66

Hovedbudskap

Vi utførte en kartleggingsoversikt. Det er en type kunnskapsoppsummering som kartlegger og narrativt beskriver eksisterende forskning på et bestemt temaområde. Vi hadde to forskningsspørsmål: 1) Hva er forekomsten av positive og negative holdninger til likestilling mellom menn og kvinner i perioden 2015 til 2025 blant unge i Norden? 2) Har forekomsten endret seg i løpet av perioden 2015 til 2025? Vi søkte etter studier i databaser og andre kilder. Vi inkluderte fire studier med tverrsnittsdata fra Norge, Sverige og Danmark og tre studier og ett datasett med longitudinelle data fra Norge og Sverige. Det var store variasjoner i studienes metodebeskrivelser og utvalgenes størrelse og representativitet.

Resultater for forskningsspørsmål 1 (forekomst):

- Det var relativt stor enighet blant unge menn og kvinner i tradisjonelle likestillingsspørsmål, slik som viktigheten av kvinner i arbeid og delt ansvar for økonomi og hjem. Samtidig var det også kjønnsforskjeller i enkelte spørsmål, der 10-20 % av unge menn både i Norge og Sverige mente at likestillingen var ført for langt.

Resultater for forskningsspørsmål 2 (endring over tid):

- Det kan synes som om andelen av gutter som var skeptiske til at likestillingen skal føres videre, har økt i løpet av de siste 10 årene, men utviklingen er ikke entydig.
- Blant ungdom med innvandrerbakgrunn ser det ut til at holdninger til likestilling nærmer seg holdningene blant ungdom uten innvandrerbakgrunn.

Vi fant at det er kunnskapshull når det gjelder holdninger til likestilling mellom menn og kvinner blant unge i Norden. Det er behov for flere studier for å kunne konkludere sikkert om endring i unges holdninger til likestillinger i Norden.

Tittel:

Holdninger til likestilling mellom menn og kvinner blant unge i Norden:
En systematisk kartleggingsoversikt

Hvem står bak denne publikasjonen?

Folkehelseinstituttet, på oppdrag fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir)

Når ble litteratursøket avsluttet?

Oktober 2025

Fagfellevurdering:

Gunn E. Vist, seniorforsker, FHI
Liza Reisel, forsker 1, Institutt for samfunnsforskning

Sammendrag

Innledning

Likestilling mellom menn og kvinner er en av de større samfunnsendringene i moderne tid, og har i Norge vært fremmet som prinsipp og verdi gjennom flere tiår, blant annet gjennom Likestillingsloven (senere Likestilling og diskrimineringsloven). Internasjonalt har det de seneste tiår vært en trend mot et mer likestilt samfunn. Samtidig har det vært økende bekymring for at likestillingen går tilbake, både internasjonalt og nasjonalt, særlig blant ungdom og unge voksne. Denne kartleggingsoversikten, bestilt av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet skal bidra til å kartlegge og synliggjøre forskningen om holdninger til likestilling mellom menn og kvinner hos ungdom og unge voksne, om det kan være endringer de seneste ti år samt identifisere mulige kunnskapshull og eventuelle behov for mer forskning. Kartleggingsoversikten kan være et grunnlag for videre arbeid for å fremme likestilling og motarbeide polarisering.

Forskningsspørsmålene var:

- 1) Hva er forekomsten av positive og negative holdninger til likestilling mellom menn og kvinner i perioden 2015 til 2025 blant unge i Norden?
- 2) Har forekomsten av ulike holdninger til likestilling mellom menn og kvinner blant unge i Norden endret seg i løpet av perioden 2015 til 2025?

Metode

Vi utførte en kartleggingsoversikt. Det er en type kunnskapsoppsummering som kartlegger og beskriver eksisterende litteratur eller forskning på et bestemt temaområde. Kartleggingsoversikter inneholder vanligvis ikke vurdering av studienes risiko for systematiske skjevheter, analyser av studienes forskningsresultater, eller vurdering av tilfitt til den samlede dokumentasjonen, slik en systematisk oversikt gjør.

Vi hadde kort tidsfrist for gjennomføring av denne kartleggingsoversikten og gjorde derfor et begrenset litteratursøk og avgrensinger når det gjelder inklusjon av studier. Inklusjonskriteriene våre var: Populasjon: Ungdommer og unge voksne bosatt i nordiske land, primært i alderen 13-35 år. Utfall: positive eller negative holdninger til likestilling mellom menn og kvinner målt som antall eller andeler. Studiedesign: studier med kvantitative design (tverrsnittstudier, kohortstudier og longitudinelle studier). Studiene skulle være publisert mellom 2015 og 2025 og være på norsk, svensk, dansk eller engelsk. Data måtte være innsamlet eller ha siste målepunkt i 2015 eller senere.

Litteratursøket ble utført i oktober 2025 i PsycInfo, MEDLINE, Scopus, Sociological Abstracts og Web of Science. Vi søkte også i andre kilder, f.eks. DIVA, VIVE, Sikt, Institutt for samfunnsforskning, Google og Google Scholar. To og to prosjektmedarbeidere

gjorde uavhengige vurderinger av studienes tittel og sammendrag samt fulltekstene opp mot inklusjonskriteriene. For søket i andre kilder som viten- og institusjonsarkiver, gikk én medarbeider gjennom mulig relevante studier i fulltekst. Vi sammenfattet informasjon om studiene og deres resultater narrativt, samt presenterte tall som antall og prosenter i tabell.

Resultater

Vi inkluderte åtte studier (7 studier og 1 datasett). Fire studier hadde kun tverrsnittsdata (CORE-undersøkelsen, Kitterød 2020, Friberg 2024, FN-rapporten 2022) og fire studier hadde longitudinelle data (den norske ICCS-undersøkelsen, datasettet fra den norske skolevalgsundersøkelsen, to studier fra Sverige, MUCF 2025, la Roi 2023).

Forskningsspørsmål 1 - Forekomst

Holdninger til likestilling blant gutter og jenter

CORE-undersøkelsen rapporterte en høy oppslutning om likestilling generelt sett. På flere spørsmål om likestilling var det en relativt bred enighet blant unge menn og kvinner, slik som viktigheten av kvinner i arbeid og delt ansvar mellom menn og kvinner for økonomi og hjem. Både menn og kvinner rapporterte at det er kvinner som er mest hindret av barn når det gjelder arbeidsliv og karriere. Samtidig rapporterte flere studier at det er noen forskjeller i holdninger til likestilling mellom unge kvinner og menn. I ICCS-undersøkelsen skåret norske gutter lavere enn jenter på et gjennomsnitt av seks spørsmål om likestilling, der høyere skår representerte mer positiv holdning til likestilling. I MUCF-undersøkelsen fra Sverige fant forskerne at i 2024 rapporterte jentene en mer positiv holdning enn guttene på alle de fire spørsmålene om likestilling. På spørsmålet om likestillingen er ført for langt, rapporterte ca. 10-20 % av guttene i tre undersøkelser fra Norge og Sverige at den var ført for langt, mens en svært liten andel jenter (0-8 %) gjorde det samme.

Holdninger til likestilling blant ungdom med og uten innvandrerbakgrunn

Fire studier undersøkte holdninger til likestilling blant ungdommer med og uten innvandrerbakgrunn. I ICCS-undersøkelsen fant forskerne at norskfødt ungdom med innvandrerforeldre skårer nærmere ungdom uten innvandrerbakgrunn i likestillings-spørsmål enn det foreldrene deres gjorde. To andre studier rapporterte liknende resultater fra Sverige, men med relativt store forskjeller mellom ungdom med innvandrerbakgrunn fra ulike land.

Forskningsspørsmål 2 - Endring i perioden 2015 til 2025

I ICCS-undersøkelsen fant forskerne en svak nedgang fra 2016 til 2022 i gjennomsnittsskår på spørsmål om likestilling, der guttene sto for hele nedgangen. Guttene var ikke blitt direkte negative, men sluttet i mindre grad uforbeholdent opp om likestilling av kvinner og menn. Til spørsmålet om likestilling var «ført for langt» fant MUCF studien fra Sverige en nedgang i antall unge som mente dette: I 2013, 2018 og 2024 mente henholdsvis 24 %, 8 % og 8 % av jentene at likestillingen var ført for langt, mens for guttene var dette henholdsvis 38 %, 22% og 23 %. Den norske skolevalgsundersøkelsen hadde lignende resultater som den svenske MUCF studien. Det var gjennomgående unge menn som i størst grad mente likestillingen var ført for langt. For jentene var holdningene relativt stabile over tid (under 4 % mente likestillingen var ført for langt).

Blant guttene var det en økning, fra 11 % i 2017 til 25 % i 2023, før andelen gikk tilbake igjen til 15 % i 2025. Andelen gutter som mente likestillingen var «ført langt nok» var derimot jevnt stigende fra 2017 til 2023 til 2025, med 29 %, 34 %, 42 %. Studien av la Roi 2023, som undersøkte svenske ungdommers holdninger, rapporterte at holdninger til kjønnsroller blant unge med innvandrerbakgrunn over tid nærmet seg holdninger blant unge med ikke-innvandrerbakgrunn. Samtidig var det relativt store forskjeller mellom unge med foreldre fra ulike land.

Styrker og svakheter

Vi gjennomførte en kartleggingsoversikt med litteratur fra både databaser og andre kilder, og inkluderte studier som belyste begge forskningsspørsmålene våre. En begrenset tidsramme medførte likevel noen begrensninger i søket som gjorde at vi kan ha gått glipp av relevante studier. Vi vurderte ikke studienes risiko for systematiske skjevheter, hvilket gir en usikkerhet med tanke på resultatenes pålitelighet. Vi ser videre at spørsmålsstillingene i flere av studiene kan tolkes forskjellig og kan derfor gi upresise svar.

Konklusjon

For forskningsspørsmål 1 fant vi at forskerne konkluderte med at flere spørsmål om likestilling viste stor enighet mellom gutter og jenter, for eksempel viktighet av kvinner i arbeid og delt ansvar mellom menn og kvinner for økonomi og hjem. Samtidig var det kjønnsforskjeller når det gjaldt enkelte spørsmål om likestilling, der jenter var mer positive enn gutter. En liten andel gutter mente også at likestillingen var ført for langt.

For forskningsspørsmål 2 kan det synes som om andelen av gutter som var skeptiske til at likestillingen skal føres videre, har økt litt i løpet av de siste 10 årene, men utviklingen er ikke entydig. Vi fant at blant ungdom med innvandrerbakgrunn så det ut til at holdninger til likestilling nærmet seg holdningene til likestilling blant ungdom uten innvandrerbakgrunn. Vi identifiserte få studier med målinger over tid og langtidsoppfølging av unge i alderen 15 til 35 år. Slike studier behøves for å kunne svare på om unges holdninger til likestilling er endret i løpet av de siste 10 årene.

Key messages

We conducted a scoping review. It is a type of systematic review that maps and describes the existing research on a particular topic. We had two research questions: 1) What is the prevalence of positive and negative attitudes towards gender equality from 2015 to 2025 among young people in the Nordic countries? 2) Has the prevalence changed during the period from 2015 to 2025? We searched for studies in databases and other sources. We included four cross-sectional studies from Norway, Sweden, and Denmark, and three studies and one dataset with longitudinal data from Norway and Sweden. There were large variations in the studies' methodological descriptions and the size and representativeness of the samples.

Results for research question 1 (prevalence):

- There was broad agreement among young men and women on traditional gender equality issues, such as the importance of women in the workforce and shared responsibility for finances and household. Yet, there were also gender differences on certain issues, with 10-20% of young men in both Norway and Sweden saying that gender equality had been taken too far.

Results for research question 2 (change over time):

- It seems that the proportion of boys who were sceptical to the continuation of gender equality efforts has increased over the past 10 years, but the trend is not uniform.
- Among youth with an immigrant background, it appears that attitudes towards gender equality are aligning more closely with attitudes among youth without an immigrant background.

We found there are knowledge gaps regarding attitudes towards gender equality among youth in the Nordic countries. More studies are needed to draw firm conclusions about changes in young people's attitudes towards gender equality in the Nordic region.

Title:

Attitudes towards gender equality among young people in the Nordic countries: A scoping review

Publisher:

The Norwegian Institute of Public Health conducted the review based on a commission from The Norwegian Directorate for Children, Youth and Family Affairs (Bufdir)

Updated:

Last search for studies: Oktober 2025

Peer review:

Gunn E. Vist, senior researcher, NIPH

Liza Reisel, researcher, Institute for Social Research

Executive summary (English)

Introduction

Gender equality is one of the major social changes in modern times, and in Norway, it has been promoted as a principle and value for several decades, for instance through the Equality Act (later known as the 'Equality and Anti-discrimination Act'). Internationally, there has been a trend towards a more equal society in recent decades. However, in recent years, there has been increasing concern that gender equality (here understood as equality between men and women) is regressing, both internationally and nationally, particularly among youth. This scoping review, commissioned by the Norwegian Directorate for Children, Youth, and Family Affairs, aims to map and highlight research on attitudes towards gender equality among youth, investigate changes over the past ten years, and identify possible knowledge gaps and need for more research. The scoping review can serve as a basis for further work to promote equality and counteract polarization.

The research questions were:

- 1) What is the prevalence of positive and negative attitudes towards gender equality in the period from 2015 to 2025 among youth in the Nordic countries?
- 2) Has the prevalence of different attitudes towards gender equality among youth in the Nordic countries changed during the period from 2015 to 2025?

Method

We conducted a scoping review. It is a type of evidence synthesis that maps and describes existing literature or research on a specific topic. Scoping reviews typically do not include assessments of the studies' risk of bias, analyses of study findings, or assessments of certainty in the evidence, as systematic reviews do.

Given the short timeline for completing this scoping review, we conducted a limited literature search and restricted the inclusion of studies. Our inclusion criteria were: Population: Youth residing in Nordic countries, primarily aged 13-35 years. Outcome: Positive or negative attitudes towards gender equality measured as counts or proportions. Study design: Quantitative designs, including cross-sectional studies, cohort studies, and longitudinal studies. Studies should be published between 2015 and 2025, and be in Norwegian, Swedish, Danish, or English. Data must have been collected or have the last measurement point in 2015 or later.

The literature search was executed in October 2025 in PsycInfo, MEDLINE, Scopus, Sociological Abstracts, and Web of Science. We also searched other sources, such as DIVA,

VIVE, Sikt, the Institute for Social Research, Google, and Google Scholar. Pairs of researchers independently evaluated the titles and abstracts of studies as well as the full texts against the inclusion criteria. For searches in other sources like institutional repositories, one researcher reviewed potentially relevant studies in full text. We summarized information about the studies and their results narratively and presented numeric data as counts and percentages in tables.

Results

We included eight studies (7 studies and 1 dataset). Four studies had cross-sectional data (the CORE survey, Kitterød 2020, Friberg 2024, UN Report 2022), and four studies had longitudinal data (the Norwegian ICCS survey, dataset from the Norwegian school election survey, two studies from Sweden, MUCF 2025, La Roi 2023).

Research question 1 - Prevalence

Attitudes towards gender equality among boys and girls

The CORE survey reported high support for gender equality in general. On several questions about gender equality, there was relatively broad agreement among young men and women, such as the importance of women in the workforce and shared responsibility between men and women for finances and household. Both men and women reported that it is women who are most hindered by children when it comes to work and career. However, several studies reported some differences in attitudes towards gender equality among young men and women. In the ICCS survey, Norwegian boys scored lower than girls on an average of six questions about gender equality, where higher scores represent more positive attitudes towards gender equality. In the MUCF survey from Sweden, researchers found that in 2024, girls reported more positive attitudes than boys on all four gender equality questions. On the question of whether gender equality has been taken too far, about 10-20% of boys in three surveys from Norway and Sweden reported that it had been taken too far, while a very small percentage of girls (0-8%) reported the same.

Youth with and without immigrant backgrounds

Four studies examined attitudes towards gender equality among youth with and without immigrant backgrounds. In the ICCS survey, the researchers found that Norwegian-born youth with immigrant parents scored closer to youth without immigrant backgrounds in gender equality questions than their parents did. Two other studies reported similar results from Sweden, but with relatively large differences between youth with immigrant backgrounds from different countries.

Research Question 2 - Changes during the period 2015 to 2025

The researchers of the ICC survey found a slight decrease in the average score on gender equality questions from 2016 to 2022, with boys accounting for the entire decline. The boys had not turned directly negative but were less unreservedly supportive of gender equality. Regarding the question of whether gender equality had 'been taken too far', the MUCF study from Sweden found a decrease in the number of youth who believed this: In 2013, 2018, and 2024, 24%, 8%, and 8% of girls, respectively, believed that gender equality had been taken too far, while for boys, the figures were 38%, 22%, and 23%, respectively. The Norwegian School Election Survey had similar results to the

Swedish MUCF study. Consistently, it was young men who to the greatest extent believed that gender equality had been taken too far. For girls, the attitudes were relatively stable over time (less than 4% thought that gender equality had been taken too far). Among boys, there was an increase from 11 % in 2017 to 25% in 2023, before the proportion decreased again to 15% in 2025. The proportion of boys who believed gender equality had 'been taken far enough' was, however, steadily increasing from 2017 to 2023 to 2025, with 29%, 34%, 42%. The study by La Roi 2023, which examined Swedish youth's attitudes, reported that attitudes towards gender roles among youth with immigrant backgrounds over time approached attitudes among youth without immigrant backgrounds. Yet, there were relatively large differences between youth with parents from different countries.

Strength and weaknesses

We conducted a scoping review with literature from both databases and other sources, and included studies that addressed both research questions. However, the short timeline resulted in some restrictions in the literature search, which may mean that we missed relevant studies. We did not assess the studies' risk of bias, which introduces uncertainty about the reliability of the results. Furthermore, we note that the phrasing of questions in several studies can be interpreted differently, potentially yielding imprecise answers.

Conclusion

For research question 1, we found that the researchers concluded that for several questions about gender equality, there was considerable agreement among boys and girls, for instance, the importance of women in the workforce and shared responsibility between men and women for finances and household. However, for certain questions about equality there were gender differences, with girls being more positive than boys. A small proportion of boys also believed that gender equality had been taken too far.

For research question 2, it seems that the proportion of boys who were sceptical about continuing gender equality efforts has increased over the past ten years, but the trend is not clear-cut. We found that among youth with immigrant backgrounds, attitudes towards gender equality seem to gradually align with attitudes among youth without immigrant backgrounds. We identified few studies with measurements over time and long-term follow-up of youth aged 15 to 35 years. Such studies are needed to determine whether youths' attitudes towards gender equality have changed during the last ten years.

Forord

Område for helsetjenester, Folkehelseinstituttet (FHI), fikk september 2025 i oppdrag av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) å utføre en systematisk kartleggingsoversikt om holdninger til likestilling mellom menn og kvinner.

Formålet med denne kartleggingsoversikten er at Bufdir skal kunne bruke den som del av sitt kunnskapsgrunnlag i det videre arbeidet mot en mulig økt motstand mot likestilling i samfunnet.

Område for helsetjenester, FHI, følger en felles framgangsmåte i arbeidet med kunnskapsoppsummeringer, dokumentert i håndboka «Slik oppsummerer vi forskning». Det innebærer blant annet at vi kan bruke standardformuleringer når vi beskriver metode, resultater og i diskusjon av funnene.

Finansiering

Bufdir finansierte oppsummeringen og tydeliggjorde problemstillingen og inklusjonskriteriene, men hadde ingen rolle i utarbeidelsen av oppsummeringen.

Bidragstydere

Prosjektleder: Liv Giske

Interne prosjektmedarbeidere ved FHI: Heid Nøkleby, Gisle Berg Helland og Hong Lien Nguyen.

Takk til ekstern fagfelle Liza Reisel, Institutt for samfunnsforskning, og intern fagfelle Gunn Elisabeth Vist som har gjennomgått og gitt innspill til kartleggingsoversikten. En stor takk også til kollega Ingrid Harboe for bistand med fagfellevurdering av litteraturoøket.

Oppgitte interessekonflikter

Alle forfattere og fagfeller har fylt ut et skjema som kartlegger mulige interessekonflikter. Ingen oppgir interessekonflikter.

Folkehelseinstituttet tar det fulle ansvaret for innholdet i rapporten.

Hilde Risstad
fagdirektør

Rigmor Berg
avdelingsdirektør

Liv Giske
prosjektleder

Innledning

Beskrivelse av problemet/tematikken

Likestilling mellom menn og kvinner er en av de større samfunnsendringene i moderne tid og har i Norge vært fremmet som prinsipp og verdi gjennom flere tiår, blant annet gjennom Likestillingsloven (senere Likestilling og diskrimineringsloven). Likestilling og diskrimineringsloven definerer likestilling som «[...] likeverd, like muligheter og like rettigheter» og gjelder for alle samfunnsområder (1). I befolkningen forstår majoriteten begrepet likestilling i form av termer som likebehandling, rettferdighet mellom kjønn og «lik lønn for likt arbeid/like muligheter» (2). Det er likevel verdt å merke seg noen forskjeller, blant annet at yngre menn er opptatt av å skille mellom like muligheter og like resultater hva angår likestilling (2).

Internasjonalt har det de seneste tiår vært en trend mot et mer likestilt samfunn (3). De senere årene har det likevel vært økende bekymring for om likestillingen går tilbake, slik FNs generalsekretær António Guterres påpekte på FN-møtet om kvinners rettigheter i mars 2025 (4). Denne bekymringen kommer samtidig som flere store internasjonale bedrifter med representasjon i Norge har forlatt sine mål om mangfold og likestilling etter press fra USAs president om å legge ned dette arbeidet (5).

De nordiske landene er ansett som noen av de mest likestilte landene i verden. Samtidig er motstand mot likestilling aktualisert også i flere av disse landene, hvor en nylig studie av Kjær og medforfattere (2025) indikerte en viss motstand mot likestilling i Norge og Danmark, særlig blant politisk høyreorienterte unge og menn (6).

For å belyse både dagens positive og negative holdninger til likestilling blant unge i Norden, samt utviklingstrekk over de seneste 10 år, utførte vi en systematisk kartleggingsoversikt over holdningsstudier og vi presenterer funn fra disse. Slike undersøkelser viser gjerne at folks holdninger til likestilling mellom menn og kvinner kan variere betydelig i et spektrum fra svært positive og støttende, til nøytrale eller likegyldige, og videre til aktivt negative eller motstandsorienterte synspunkter. Med holdninger mener vi (stabile) uttrykk for hva en person føler, tenker og hvordan man har tendenser til å handle overfor bestemte situasjoner, personer, ting, hendelser o.l. (7). Gjennom forskjellige metodiske tilnærminger forsøker slike studier å kartlegge og måle både styrken og nyansene i befolkningens syn på likestilling mellom menn og kvinner, og både enkelte studier (6) og medieoppslag (8) har vekket nysgjerrighet og gitt et grunnlag for

oppdraget med å undersøke holdninger til likestilling blant unge, samt mulige endringer de seneste år.

Hvorfor det er viktig å utføre denne kartleggingsoversikten

Både globalt og nasjonalt er det knyttet bekymring til om holdninger til likestilling mellom menn og kvinner er i en negativ utvikling, særlig blant ungdom og unge voksne. En slik negativ utvikling vil i så fall kunne ha konsekvenser for demokratiet og likestilling i Norge. Det er behov for kunnskap om forekomsten av, og innholdet i ulike holdninger til likestilling mellom menn og kvinner hos ungdom og unge voksne, for å danne et inntrykk av om dette kan utgjøre et samfunnsproblem.

Denne kartleggingsoversikten skal bidra til å kartlegge og synliggjøre forskningen om holdninger til likestilling mellom menn og kvinner hos ungdom og unge voksne, om det kan være endringer de seneste ti år samt identifisere mulige kunnskapshull og eventuelle behov for mere forskning. Kartleggingsoversikten skal bidra inn i arbeidet med forståelse av utviklingen og arbeid med eventuelle tiltak for å fremme likestilling og motarbeide polarisering.

Mål og problemstilling

Hensikten med denne systematiske kartleggingsoversikten er å undersøke forekomsten av positive og negative holdninger unge i Norden har til likestilling mellom menn og kvinner og om det har skjedd endringer i løpet av de siste ti år.

Metode

Vi utførte en systematisk kartleggingsoversikt over studier som har undersøkt forekomst av ulike holdninger til likestilling mellom kjønnene. Oppsummeringen er et uavhengig arbeid av forskergruppen ved FHI. I henhold til internasjonale metodeanbefalinger (9;10), og for å sikre at oppsummeringen tilfredsstiller oppdragsgivers kunnskapsbehov, har vi imidlertid konsultert med oppdragsgiver og fremtidig bruker av kartleggingsoversikten før arbeidet med oppsummeringen startet. Gjennom samtaler med Bufdir avklarte vi og oppnådde god forståelse for oppdragsgivers kunnskapsbehov. Vi hadde kort tidsfrist for gjennomføring av denne kartleggingsoversikten og gjorde derfor et begrenset litteratursøk og enkelte avgrensinger som beskrevet i inklusions- og eksklusjonskriteriene.

Beskrivelse av systematisk kartleggingsoversikt

En kartleggingsoversikt (engelsk: scoping review) er en kunnskapsoppsummering som kartlegger og narrativt beskriver eksisterende litteratur- eller forskning på et bestemt temaområde. En slik oversikt er utarbeidet på en vitenskapelig, systematisk og transparent måte, og det skal være mulig for andre å etterprøve og kritisere metoder, resultater og konklusjoner. Slik ligner en kartleggingsoversikt en systematisk oversikt, men en systematisk oversikt besvarer et smalt forskningsspørsmål, inkluderer kun bestemte studiedesign, vurderer risiko for systematiske skjevheter, syntetiserer resultatene fra studiene og vurderer tilliten til den samlede dokumentasjonen for hvert utfallsmål. Til forskjell har en kartleggingsoversikt som mål å besvare et bredere forskningsspørsmål og *beskrive* den foreliggende forskningen på et spesifikt felt (9-11). Kartleggingsoversikter kan også ha som mål å belyse komplekse konsepter, avgjøre om det er hensiktsmessig å utføre en systematisk oversikt om et avgrenset spørsmål (f.eks. om effekt) og avdekke forskningshull (11).

Kartleggingsoversikter har gjerne flere (under-)spørsmål fordi hensikten er å få oversikt over et forskningsfelt. Med en kartleggingsoversikt identifiserer, kartlegger og presenterer forskerne beskrivende informasjon om de inkluderte studiene/publikasjonene, som hvor de er utført, hvilke studiedesign de har, karakteristika ved studiedeltakerne, hva studiene har undersøkt og hvilke resultater de finner. Kartleggingsoversikter inneholder vanligvis ikke vurdering av studienes risiko for systematiske skjevheter. De inkluderer heller ikke analyser eller synteser av studienes forskningsresultater, eller vurdering av tillit til den samlede dokumentasjonen, slik en systematisk oversikt gjør. På den måten er en kartleggingsoversikt ikke egnet til å gi et klart svar på for eksempel spørsmål om effekt av et tiltak eller erfaringer med et tiltak, men gir i stedet et

overblikk over forskningen som fins. Diskusjon av resultatene og implikasjoner for praksis er følgelig noe begrenset i en kartleggingsoversikt (9-11).

Det fins flere internasjonale metodebeskrivelser (9-11) samt en rapporteringsstandard (12) for kartleggingsoversikter. Vi fulgte disse anbefalingene og utarbeidet kartleggingsoversikten i følgende trinn:

1. Definere og tilpasse målene og spørsmålene
2. Utvikle og tilpasse inklusjon- og eksklusjonskriteriene med målene og spørsmålene
3. Beskrive den planlagte tilnærmingen til litteratursøk og valg av litteratur
4. Søke etter litteratur
5. Velge ut litteratur i henhold til inklusjons- og eksklusjonskriteriene
6. Hente ut data fra inkluderte studier/publikasjoner
7. Kartlegge kunnskapsgrunnlaget
8. Oppsummere kunnskapsgrunnlaget med hensyn til målene og spørsmålene

Prosjektplan

Kartleggingsoversikten er gjennomført i tråd med prosjektplanen (13). Vi avklarte prosjektplanen med oppdragsgiver Bufdir før vi utførte oppsummeringen.

Forskningsspørsmål

Vi belyste to spørsmål der vi så på forekomst (prevalens) av positive eller negative holdninger til likestilling hos unge målt i forskjellige undersøkelser:

- 1) Hva er forekomsten av positive og negative holdninger til likestilling mellom menn og kvinner i perioden 2015 til 2025 blant unge i Norden?
- 2) Har forekomsten av positive og negative holdninger til likestilling mellom menn og kvinner blant unge i Norden endret seg i løpet av perioden 2015 til 2025?

Inklusjonskriterier

Inklusjonskriteriene våre var:

Populasjon	Ungdommer og unge voksne bosatt i nordiske land, primært i alderen 13-35 år.
Utfall	Holdninger til likestilling mellom menn og kvinner.
Studiedesign	Kvantitative studiedesign: tverrsnittstudier, kohortstudier, longitudinelle studier. • Primært: empiriske primærstudier* publisert som vitenskapelige artikler, vitenskapelige rapporter • Sekundært (hvis ikke tilstrekkelig antall vitenskapelige studier): rapporter (med empiriske data) som ikke tilfredsstiller

	kravene til å være en empirisk primærstudie, men som ellers tilfredsstiller våre inklusjonskriterier.
Publikasjonsår	01.01.2015 til 01.10.2025.
Land/Kontekst	Studier av populasjon bosatt i Norge, Sverige, Danmark, Finland eller Island (eller transnasjonale studier der data fra ett eller flere nordiske land er tilgjengeliggjort separat).
Språk	Norsk, engelsk, svensk og dansk.
Annet	Data må være innsamlet eller ha siste målepunkt i 2015 eller senere.

*Med empiriske vitenskapelige primærstudier mener vi kunnskap innhentet ved hjelp av observasjoner og undersøkelser (empirisk dokumentasjon), og der den vitenskapelige metoden og analyser som er benyttet er presentert i den aktuelle publikasjonen sammen med tilhørende resultater (14).

Konkretisering av relevante aspekter ved likestilling

Med utgangspunkt i forskningsspørsmålene foreslo oppdragsgiver en rekke tema som de mente var relevante aspekter ved likestilling. På bakgrunn av disse ble det bestemt at holdninger til følgende hovedtema kunne inngå i studier om likestilling:

Kvinner og menns ansvar for hjem og familie:

- Foreldrepermisjon
- Fedrekvote, mødrekvote, felleskvote
- Barns sykedager
- Omsorg for foreldre eller øvrige familiemedlemmer
- Tidsbruk knyttet til husholdsarbeid
- Samvær

Kvinner og menns ansvar for å forsørge familien:

- Ulønnet omsorgsarbeid/arbeid
- Arbeidstid

Kjønnskvolter i styrer og utdanningssektoren

Kjønnsfordeling av maktposisjoner i samfunnet og politikken

- Hatefulle ytringer mot kvinner i maktposisjoner
- Netthets

Selvbestemt abort og seksuell og reproduktiv helse

Diskriminering i arbeidslivet:

- Menn/kvinner diskrimineres i arbeidslivet

Eksklusjonskriterier

Vi ekskluderte følgende typer studier og publikasjoner:

- Kvalitative studier

- Bacheloroppgaver, masteroppgaver, bokkapitler, konferansebidrag, studier uten empiriske data
- Studier der *holdninger* til likestilling ikke er målt, men f.eks. forekomst av likestilling i praksis eller antall kvinner i styrer osv.

Litteratursøk

Søk i databaser

Bibliotekar (HLN) utarbeidet en søkestrategi (vedlegg 1) i samarbeid med prosjektgruppen og utførte søkene. Søket inneholdt relevante kontrollerte emneord (f.eks. Medical Subject Headings), tekstord (ord i tittel og sammendrag), og avgrensninger som gjenspeilet inklusjonskriteriene. Søkestrategien inneholdt kombinasjoner av søkeord slik som «Gender role», «Gender Equality» og «Attitudes». Det ble gjort geografiske avgrensninger (nordiske land og skandinavia) og år fra 2015 og nyere. En bibliotekar (IH) fagfellevurderte søkestrategien. Søket ble avsluttet i oktober 2025 og inkluderte søk i følgende databaser:

- APA PsycInfo
- OVID MEDLINE
- Scopus (Elsevier)
- Sociological Abstracts (ProQuest)
- Web of Science (Clarivate)

Vi brukte referansehåndteringsprogrammet EndNote for dublettkontroll.

Søk i andre kilder

Vi utførte søk etter relevante studier i norske databaser og institusjonelle arkiver. Vi kontaktet også andre nordiske institusjoner - slik som SBU (Statens beredning för medicinsk och social utvärdering) i Sverige, det Kongelige bibliotek i Danmark og nasjonalbibliotekene i Finland og Island, for å få forslag til nettsider/databaser som inneholder vitenskapelige studier om emnet. Vi brukte svenske, danske og engelske ord i søkene. En fullstendig liste over kilder og søkeord er i vedlegg 2.

Vi gjorde også et tilleggssøk med ChatGPT 5.1 hvor vi ba om de fem viktigste undersøkelser med prevalensdata om unges holdning til likestilling mellom menn og kvinner for hvert av de skandinaviske land etter 2015. Vi utvidet deretter søket til de 10 mest relevante undersøkelser og alle land i Norden. Dette ble gjort for å kunne liste opp mulig relevante studier, men vurdering av studier fra dette søket lå dessverre utenfor tidsrammen for inklusjon som beskrevet innledningsvis i metodekapittelet

Utvelging av litteratur

Prosjektmedarbeiderne (LG, HN, GBH) gjorde vurderinger («screening») av titler og sammendrag fra litteratursøket opp mot inklusjonskriteriene. Vi brukte maskinlæringsfunksjoner i det elektroniske verktøyet EPPI-Reviewer (15) for å hjelpe oss med å

vurdere titler og sammendrag mer effektivt. Enkelt sagt betyr maskinlæring at vi tar i bruk algoritmer som gjør at programvaren er i stand til å lære fra og utvikle sin beslutningsstøtte basert på empiriske data som vi fører den med. Se strategi for bruk av maskinlæring i vedlegg 3.

Vi piloterte inklusjonskriteriene på de 50 første studiene, for å sikre at prosjektmedarbeiderne hadde en felles forståelse for inklusjonskriteriene. Studiene som vi var enige om at var relevante, innhentet vi i fulltekst. To og to prosjektmedarbeidere (LG, HN eller GBH) gjorde uavhengige vurderinger av fulltekstene opp mot inklusjonskriteriene. Uenighet om vurderingene av titler/sammendrag og fulltekster løste vi ved diskusjon eller ved å konferere med en tredje prosjektmedarbeider (LG, HN eller GBH).

For søket i andre kilder som viten- og institusjonsarkiver, gjorde først bibliotekar et søk før én medarbeider (HN, GHB eller LG) gikk gjennom mulig relevante studier i fulltekst. For søk i Google og Google Scholar gikk én medarbeider (HN, GHB eller LG) gjennom de første 50 referansene. Mulige relevante studier ble vurdert i fulltekst av en annen medarbeider.

Liste over studier som ble lest i fulltekst og deretter ekskludert, er presentert med begrunnelse for eksklusjon i vedlegg 4.

Uthenting av data

Én prosjektmedarbeider (GHB, HN eller LG) hentet ut data fra de inkluderte studiene og en annen (GB, HN eller LG) kontrollerte dataene opp mot publikasjonen. Vi hentet ut følgende data fra de inkluderte studiene: type data (longitudinelle- eller tverrsnitts-data), land, måletidspunkt (årstall), antall respondenter, kjønn, likestillingsspørsmål, antall og andeler som besvarte spørsmål om likestilling. Ved uenighet om datauttrekket bisto en tredje prosjektmedarbeider (HN, GHB eller LG) for å komme til enighet.

Kartlegging av kunnskapsgrunnlaget

Vi sorterte publikasjonene i logiske kategorier, overordnet iht. oversiktens problemstillinger. Informasjonen vi hentet ut fra publikasjonene presenterte vi deskriptivt, med frekvenser og prosenter. Der det var mulig forsøkte vi å sammenfatte informasjon om studiene og deres resultater narrativt, vurdere resultatene fra de ulike studiene på tvers, samt beskrive fellestrekk på tvers av studiene. Vi presenterer resultatene i tekst og tabeller samt studieforfatterens konklusjoner.

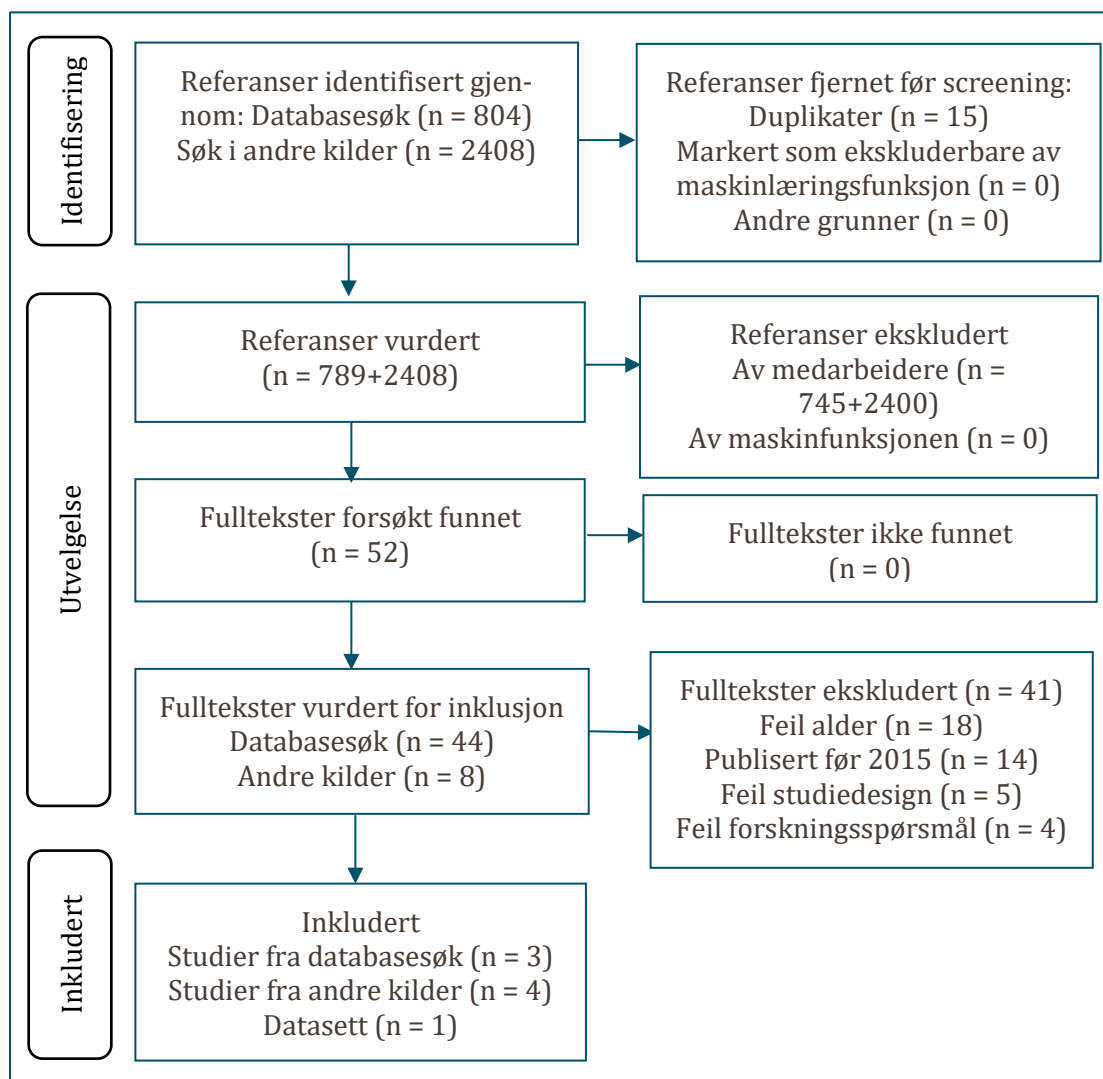
Iht. standarden for kartleggingsoversikter utførte vi ingen datasynteser, dvs. vi utførte ingen syntese av individuelle studieresultater (f.eks. ingen metaanalyse) fra studiene eller vurdert tilliten til dokumentasjonen for resultatene ved hjelp av verktøy som GRADE eller GRADE-CERQual (9).

Resultater

Resultater av litteratursøket og utvelgelse av studier

Databasesøkene ga 804 treff før fjerning av dubletter (figur 1). Etter fjerning av dubletter satt vi igjen med 789 referanser som vi vurderte på tittel/abstrakt-nivå. Av disse ekskluderte vi 745 publikasjoner som åpenbart ikke oppfylte inklusjonskriteriene våre. Vi fikk tak i og vurderte 44 publikasjoner i fulltekst, hvorav vi ekskluderte 41 (vedlegg 4). Fra databasesøkene inkluderte vi tre studier.

Litteratursøkene i andre kilder ga 2408 treff, hvorav vi til slutt inkluderte fire unike studier (beskrevet i åtte publikasjoner) samt et datasett med fire publikasjoner. Søket med ChatGPT 5.1 identifiserte noen mulig relevante studier, som vi lister opp i vedlegg 5.

Figur 1: Flytdiagram over utvelgelse av studier

Fremstilling av resultatene

I avsnittet «Beskrivelser av de inkluderte studiene» presenterer vi det inkluderte datagrunnlaget slik: Centre for Research on Equality (CORE undersøkelsen) (16) med publikasjoner i alfabetisk rekkefølge etter forfatter, International Civic and Citizenship Education Study (ICCS) (ICCS-studien) med publikasjoner i alfabetisk rekkefølge etter forfatter og til slutt Andre publikasjoner.

I avsnittet «Resultater: Holdninger til likestilling» presenterer vi først resultatet for den nyeste målingen (punktestimater) fra alle inkluderte studier i alfabetisk rekkefølge etter førsteforfatter, som svar på forskningsspørsmål 1. Deretter presenterer vi resultater fra studiene som har flere målinger, enten over tid eller år eller langtidsoppfølging av samme populasjon – heretter kalt longitudinelle data – alfabetisk etter førsteforfatter, som viser utvikling over tid som svar på forskningsspørsmål 2.

Siden dette er en kartleggingsoversikt har vi ikke vurdert risiko for systematiske skjevheter eller utført analyser, men hentet ut resultater fra de ulike publikasjonene og presentert studieforfatternes konklusjoner.

Beskrivelse av de inkluderte studiene

Vi inkluderte syv studier og ett datasett, presentert i 15 publikasjoner (tabell 1). Det var tre unike studier beskrevet i tre publikasjoner fra databasesøket (17-19) og fire unike studier beskrevet i åtte publikasjoner fra søket i andre kilder (20-23;28-31). I tillegg inkluderte vi statistikk fra datasett om skolevalgsundersøkelsene beskrevet i fire publikasjoner (24-27).

Fire av de inkluderte studiene er fra Norge: CORE Survey 2022 (20-23), ICCS-studien (28;29), Kitterød og Nadim 2020 (18), Friberg 2024. Også datasettet fra skolevalgsundersøkelsen er fra Norge. ICCS-studien hadde noe data også fra Sverige og Danmark, og Friberg 2024 hadde noe data også fra Sverige. De to siste studiene var fra Sverige: la Roi 2023 og Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2025 (MUCF).

Flere av studiene vi inkluderte oppgir resultater for mange aldersgrupper. I vår kartleggingsoversikt gir vi kun resultater og tall fra aldersgruppene som utgjør vår målgruppe (ungdommer og unge voksne, primært i alderen 13-35 år). Nedenfor gir vi noen flere detaljer om hver av de inkluderte studiene og datasettet, først i tabell 1 og deretter i tekst.

Tabell 1: Beskrivelse av de syv inkluderte studiene og et datasett

Referanse	Tema	Studie/ undersøkelse	Populasjon	Land
CORE				
Kitterød og Nygård 2024:8, CORE (20)	Holdninger til ulike påstander om likestilling	Tverrsnitts data – én måling 2022 CORE 2022 - Likestillingsundersøkelsen	Ca. 580-590 respondenter på de fleste spørsmål, 18-29 år	Norge
Kitterød 2024:13, CORE (21)	Oppfatninger om barn som hinder for kvinners og menns karriere	Tverrsnittsdata - én måling 2022 CORE 2022 - Likestillingsundersøkelsen	N=587	Norge
Kitterød og Teigen 2024:2 CORE (22)	Oppfatning om diskriminering av menn og kvinner	Tverrsnittsdata - én måling 2022 CORE 2022 - Likestillingsundersøkelsen	N oppgitt til 20% av analysegrunnlaget, dvs. 800 personer 18-29 år	Norge
Teigen 2024 CORE (23)	Holdning til likestilling generelt	Tverrsnittsdata - én måling 2022 CORE 2022 - Likestillingsundersøkelsen	N ikke rapportert	Norge

ICCS				
Hegna 2018 ICCS (28)	Holdninger til ulike påstander om likestilling	Longitudinelle data 2009 og 2016	N ikke rapportert	Kun resultater for Norge presenteres
Storstad 2023 ICCS (29)	Holdninger til ulike påstander om likestilling	Longitudinelle data 2009, 2016 og 2022	N=5687 fra Norge i 2022	22 land deltok i 2022, inkludert Norge, Sverige, Danmark
Andre publikasjoner				
FN-rapport 2022 (30)	Holdninger til likestilling	Tverrsnittsdata fra 20 land 2020	Svenske ungdommer, 16-19 år, antall ikke oppgitt	Sverige
Friberg 2024 (17)	Holdninger til likestilling/tradisjonelle kjønnsroller blant ungdom med- og uten innvandrerbakgrunn	Tverrsnittsdata CILS4EU 2016 (svenske data fra 2012, alder 16 år) og CILS-NOR norske data fra 2016, alder 16 år	Norge: n=7627 (n=2901, 38% innvandrerungdom) Sverige: n=4531 (n=2322, 51% innvandrerungdom)	Norge, Sverige
Kitterød og Nadim 2020 (18)	Kvinner og menns ansvar for å forsørge familien. Holdninger til kjønnsroller blant andre-generasjons innvandrere	Tverrsnittsdata fra Survey on living conditions among persons with an immigrant background fra 2016 (LKI 2016), Statistics Norway, for innvandrergruppene. Og fra World Value Survey/European Value Survey (WVS/EVS) fra 2008, Statistics Norway	2. generasjon innvandrere (descendants): n=1046. 1. generasjons innvandrere (immigrants): n= 586 fra 2016 Majoritetsbefolkningen: n=? fra 2008	Norge
la Roi 2023 (19)	Holdninger til familie, seksualitet og kjønnsroller blant unge med innvandrerbakgrunn og unge uten innvandrerbakgrunn	Longitudinelle data, svenske gren av CILS4EU survey (n=5434), W1: 2010 14 år, W2: 2012: 15/16 år W3: 2013: 16 år W4: 2016: 19-20 år	W1: n=5025 W2: Samme som W1 W3: populasjon fra W1 og W2 W4: populasjon fra W1 og W2	Sverige
MUCF 2025 (31)	Unge holdninger til likestilling (viktighet, videreføring kvotering, hjemmeoppgaver)	Longitudinelle data 2007, 2013, 2018 og 2024	Unge 16-29 år	Sverige
Skolevalgsundersøkelsene 2013 – 2025 (24-27)	Unge holdninger til likestilling (videreføring)	Longitudinelle data 2013, 2017, 2023 og 2025	Ungdom 16-19 år	Norge

CORE Survey 2022 – Likestillingsundersøkelsen

Centre for Research on Equality (CORE) – Senter for likestilling, er en del av Institutt for samfunnsforskning. På oppdrag fra Kultur og likestillingsdepartementet gjennomførte senteret CORE Survey 2022 - Likestillingsundersøkelsen i prosjektperioden 2022-2025 (16). Prosjektet besto av selve undersøkelsen som ble gjennomført i 2022, hvor befolkningens syn på ulike likestillingsspørsmål ble belyst, og deretter analyser og publisering av resultater gjennom artikler, rapporter og notater (rapporter og notater benevnes heretter begge som rapporter for enkelthets skyld). Datainnhenting ble gjennomført av Kantar Public via et spørreskjema på nett, sendt ut til et utvalg trukket fra GallupPanelet. Core Survey 2022 inviterte 12 557 personer i alderen 18 – 89 år til å delta, hvorav 4099 svarte (32,6 %). Svarprosenten varierte mellom ulike grupper, og prevalensdata er ikke justert for denne skjevheten i utvalget. Ikke alle personer har svart på alle deler av undersøkelsen. Antall respondenter angis derfor for hver unike publikasjon som utgår fra CORE undersøkelsen.

Vi inkluderte fire publikasjoner fra CORE Survey 2022 – Likestillingsundersøkelsen. Alle var publisert i 2024. Selv om de hadde noe ulike fokus, tok de utgangspunkt i samme spørreundersøkelse og presenterte data knyttet til yngre personers holdninger til likestilling mellom menn og kvinner. Vi angir resultater fra hver av de fire publikasjonene fra CORE Survey 2022 under.

Kitterød og Nygård 2024 (CORE)

CORE-senteret laget en rapport med oversikt over resultater på et større batteri av spørsmål om likestilling, på oppdrag fra Mannsutvalget – en Norsk Offentlig Utredning (NOU) (20). I rapporten fremstilles svar fordelt på kjønn (Menn/Kvinner) i aldersgruppen 18–29 år for seg. Antall respondenter varierer noe mellom spørsmål, men ligger for det meste på 172-173 menn og 413-414 kvinner, med unntak av noen spørsmål hvor gruppene ble delt i to (halvparten svarte på påstander om henholdsvis menn og kvinner).

Kitterød 2024 (CORE)

I denne rapporten undersøkes spørsmålet om barn begrenser kvinner og menns mulighet for karriere (21).

Kitterød og Teigen 2024 (CORE)

I publikasjonen presenteres resultatene på et spørsmål om diskriminering (22). Analyseutvalget omfatter 3999 respondenter (1851 menn/2148 kvinner) i alderen 18–79 år. Vi rapporterer resultater fra aldersgruppen 18–29 år. Det oppgis at denne aldersgruppen utgjør 20 % av datamaterialet, dvs. 800 personer.

Teigen 2024 (CORE)

I denne rapporten presenteres svar på spørsmål om oppslutning om likestilling og likestilling generelt (23). Det oppgis ikke hvor mange (N) respondenter det var i de ulike aldersgruppene. Det er imidlertid nærliggende å tro at tallet ligger nært det antall som

oppgis i de andre rapportene fra CORE – Likestillingsanalysen, da det totale antall respondenter var 4023. Vi rapporterer resultater fra aldersgruppene 18–24 år og 25–35 år.

ICCS-studien

«International Civic and Citizenship Education Study (ICCS)» er en undersøkelse av ungdomsskoleelevers kunnskap, holdninger og deltakelse knyttet til demokrati og medborgerskap. Undersøkelsen er gjennomført i ca. 20 land og vi oppgir tall også fra andre nordiske land når slike tall var tilgjengelige. Norge har deltatt ved alle anledninger, dvs. i 2009, 2016 og 2022. Neste planlagte gjennomføring er ventet i 2027. I Norge deltar 9. klassinger, samt lærere og skoleledere. Vi presenterer kun elevenes svar. I 2022 deltok 5687 elever med gjennomsnittsalder 14,9 år fra 142 skoler. Elever med særlige utfordringer (inkludert språklige) var ekskludert. Eksklusjonsraten i Norge var 7,4 %.

Hegna 2018 (ICCS)

Hegna og medforfattere presenterer resultater fra ICCS 2009 og 2016 (28). Antall deltagende elever (N) er ikke oppgitt. Forfatterne rapporterer prevalenstall for syv ulike spørsmål om holdning til likestilling fra undersøkelsene i 2009 og 2016. Resultatene er også oppgitt som et gjennomsnitt av disse syv spørsmålene som en gjennomsnittsskår og sammenliknet med en referanseskår for alle landene som deltar i undersøkelsen. Hvordan beregningene er utført beskrives nedenfor i avsnittet om Forskningsspørsmål 1.

Storstad 2023 (ICCS)

I rapporten «Ett steg frem og to tilbake» (29) presenterer Storstad og medforfattere den beregnede gjennomsnittsskåren om holdning til likestilling fra siste gjennomføring av ICCS i Norge (2022), og med sammenlignbare tall fra Sverige og Danmark. For Norge presenteres også gjennomsnittsskår for hvert av årene undersøkelsen er gjennomført.

FN-rapport 2022

I rapporten «The levers of change – Gender equality attitudes study 2022» (32), utgitt av FN, undersøkte forskerne likestillingsspørsmål i 20 land i 2020. I hvert land ble ca. 1000 voksne respondenter stilt spørsmål om blant annet «Når det er mangel på jobber, bør menn da ha en større rett til å få en jobb?» (vår oversettelse). Rapportforfatterne skiller kun i noen tilfeller mellom ulike aldersgrupper eller mellom utvalg fra ulike land. Rapporten skriver svært knapt om metoden for undersøkelsen, og det gis heller ingen informasjon om mulige problemer knyttet til rekruttering, representativitet eller skjevheter ved undersøkelsen. Det var bare mulig å hente ut noen få data for svenske ungdommer.

Friberg 2024

Studien til Friberg 2024 undersøker holdninger til likestilling og tradisjonelle kjønnsroller blant 2. generasjons innvandrerdøtre og ungdom uten innvandrerbakgrunn

(17). Data er hentet ut fra CILS4EU surveyen (Children of Immigrants Longitudinal Survey in Four European Countries) med data fra fire europeiske land, inkludert Sverige) og CILS-NOR studiene (data fra Norge fra 2016). Undersøkelsene i CILS4EU ble gjort i 2010 (W1 – alder 14 år), 2012 (W2 – alder 15 år), 2013 (W3 – alder 16 år) og 2016 (W4 – 19 år). Forfatterne av denne studien satte sammen data fra CILS-NOR fra 2016 der respondentene var 16 år med data fra den svenske grenen av CILS4EU fra 2012 (W2) der de svenske ungdommene var 15-16 år. Det er da fire års forskjell mellom studiene som indikerer at data må tolkes med forsiktighet når Norge sammenliknes med Sverige. Antall respondenter fra Norge, 16 år, var totalt 7627, med 38 % 2.generasjons innvandrere (n=2901), og 62 % ikke-innvandrere (n=4726). Antall respondenter fra Sverige, 15-16 år, var totalt 4531, med 51 % 2.generasjons innvandrere (n=2322) og 49 % ikke-innvandrere (n=2209).

Kitterød og Nadim 2020

Tverrsnittsdata i Kitterød og Nadim 2020 kommer fra «The Survey on living conditions among persons with an immigrant background fra 2016 (LKI 2016), Statistics Norway» (18). Holdninger til likestilling undersøkes blant 2.generasjons innvandrerungdom og unge voksne i alderen 16-39 år (n=1049). Responsraten var 52,8 % for 2. generasjons innvandrerungdom. Sammenlikningsgruppen fra majoritetsbefolkningen (to foreldre født i Norge) er hentet fra den norske grenen av World Values Survey/European Value Survey (WVS/EVS) 2008 i alderen 18-39 år (n=366). Responsraten i denne undersøkelsen var 54,4 %. Fordi holdningene til kjønnsroller i majoritetsbefolkningen ble målt 8 år før den ble målt for 2. generasjons innvandrere, er ikke tallene direkte sammenliknbare.

Ia Roi 2023

I Ia Roi 2023 (19) hentes longitudinelle data fra den svenske grenen av CILS4EU surveyen (Children of Immigrants Longitudinal Survey in Four European Countries), en undersøkelse som omfatter fire land i Europa inkludert Sverige. Utvalget er representativt for aldersgruppene i de respektive land. Som beskrevet i Friberg 2023 ble undersøkelsene gjort fire ganger (i fire bølger/ waves): 2010 W1 – ungdommer 14 år, 2012 W2 – ungdommer 15-16 år, 2013 W3 – ungdommer 16 år og 2016 W4 – ungdommer 19 år. Hensikten var å undersøke holdninger til familie, seksualitet og kjønnsroller hos svenske ungdommer med innvandrerbakgrunn og svenske ungdommer uten innvandrerbakgrunn i løpet av de fire tidsperiodene undersøkelsene pågikk (W1 til W4). Utvalget i W1 i 2010 var 5834 ungdommer der 5025 fra 129 skoler ble inkludert. Populasjonen følges videre i W2, W3 og W4.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2025 (MUCF)

Vi inkluderte en publikasjon fra Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) (31). Den svenske MUCF, tidligere Statens ungdomsråd, har siden 2007 undersøkt hva unge i alderen 16–29 år (i tillegg til en eldre sammenlikningsgruppe) mener om demokrati og andre samfunnsspørsmål, slik som likestilling. I fire undersøkelser, 2007, 2013, 2018 og 2024, ble et utvalg unge stilt spørsmål om hvorvidt likestilling er et av de tre viktigste samfunnsspørsmålene; om likestillingen er ført for langt i Sverige;

om kvinner bør kvoterer inn i f.eks. bedrift/virksomhetsstyrer; samt om kvinner bør ta større ansvar enn menn for oppgaver i hjemmet. I den siste undersøkelsen (fra 2024) var antall respondenter 4508 (svarprosent på 38 %), mens for de tidligere årene er antall ikke oppgitt. Forfatterens analyser for 2024 viste at frafallet var større blant gutter enn blant jenter og større blant yngre enn blant eldre. Eventuelle andre problemer knyttet til rekruttering, representativitet eller skjevheter ved undersøkelsen er ikke beskrevet i rapporten.

Skolevalgsundersøkelsen, 2013–2025

Vi inkluderte et datasett (egentlig et datasett for hvert år for vi benevner det som *ett* datasett) fra skolevalgsundersøkelsen (24-27). I forbindelse med skolevalgene som holdes på alle landets videregående skoler ved kommune- og stortingsvalg, kan skolene i tillegg delta i en valgundersøkelse. I denne undersøkelsen inngår spørsmål om hvilke holdninger elevene har til aktuelle samfunnsspørsmål og om hvor politisk interesserte og aktive elevene er. Skolevalgsundersøkelsene har vært gjennomført annethvert år siden 1989. I årene 2013, 2017, 2023 og 2025 (samt i 1989) ble det stilt spørsmål om elevens holdninger til likestilling: «*Vil du si at likestillingen bør føres videre, er den ført langt nok, er den ført for langt, eller har du ingen mening om denne saken?*». Vi gjengir resultatene for gutter og jenter fra 2013 til 2025. Tallene er hentet fra Sikts Surveybank (sikt.no/surveybanken), der det ikke presenteres noen metodebeskrivelse eller diskusjon, kun et datasett. Antall respondenter har steget jevnt, fra 4806 i 2013 til 18 348 i 2025. Vi har ingen informasjon om hvor representative utvalgene er, ei heller om eventuelle andre risiko for skjevheter ved resultatene.

Resultater: Holdninger til likestilling

Alle resultatene på forskningsspørsmål 1 og 2 som presenteres i teksten under er også rapportert i tabell 2, som fins bakerst i dette kapitlet.

Forskningsspørsmål 1: Holdninger til likestilling (forekomst)

Nedenfor presenterer vi resultater fra åtte studier (11 publikasjoner og ett datasett) om forekomst av ulike holdninger til likestilling på et gitt tidspunkt.

CORE – måletidspunkt 2022

Kitterød og Nygård 2024 (CORE) (20)

I batteriet med spørsmål om likestilling, som var undersøkt på oppdrag fra Mannsutvalget, er resultatene delt opp i seks hovedkategorier som var relevante for denne kartleggingsoversikten. Til sammen inngikk 40 underspørsmål. Hovedkategoriene var: A) Viktighet av likestilling generelt, B) Familie og arbeidsliv, C) Kønnsroller, D) Omsorg for barn, E) Oppdra barn, F) Kønnsforskjeller som problem. Vi viser resultater i tabell 3, vedlegg 6.

Det var ikke gjort egne analyser av unge voksne i alderen 18–29 år. Vi viser derfor til tabell 3 i vedlegg 6 der prosentandel enig, delvis enig, delvis uenig og uenig vises for unge kvinner og unge menn.

Støtten til likestilling virker å være høy både hos kvinner og menn i alderen 18-29 år. Tallene vi presenterer under er deskriptive og er ikke analysert med hensyn til om forskjellene er statistisk signifikante.

Det fremkommer relativt stor enighet på tvers av kjønn i konkrete tradisjonelle likestillingsspørsmål, som for eksempel familieliv og kvinners evne til å forsørge seg selv. Tallene er hentet fra tabell 3 vedlegg 6: Både menn (75 % delvis eller helt enig) og kvinner (89 % delvis eller helt enig) mener det er like viktig for en kvinne som for en mann å forsørge seg selv (spørsmål B: familie og arbeidsliv). Både kvinner (89 %) og menn (77 %) mener at det er delt ansvar å forsørge familien økonomisk (D: omsorg for barn). Majoriteten (73 % menn, 88 % kvinner) mener også daglig omsorg med barna, deltakelse i lek og fritidsaktiviteter (89 % menn og 91% kvinner) og å lære barnet å oppføre seg (83% menn og 90% kvinner) bør deles likt.

Kitterød (2024) (CORE) (21)

Forskningsspørsmålet i denne publikasjonen fra Kitterød 2024 var: «Hvor enig eller uenig er du i at å få barn begrenser kvinners/menns muligheter til karriere; helt enig, delvis enig, verken eller, delvis uenig, helt uenig, vet ikke.»

Blant kvinner i alderen 18-29 svarte 57 % at å få barn begrenser kvinners mulighet for karriere, og 13 % at å få barn begrenser menns mulighet for karriere. Tilsvarende; blant menn i alderen 18-29 svarte 44 % at å få barn begrenser kvinners mulighet for karriere, mens 26 % svarte at å få barn begrenser menns mulighet for karriere.

Forfatterens konklusjon når det gjelder den yngre befolkningen var:

«Oppslutningen om at barn begrenser menns muligheter til karriere, er høyere blant menn enn blant kvinner, og den er høyest blant menn under 45 år, hvor en av fire mener at barn begrenser menns muligheter til karriere. Det er større variasjon i folks syn på om barn begrenser menns enn kvinners karriere. Blant både kvinner og menn er det en tendens til at oppfatningen om at barn begrenser menns karriere, er mest utbredt blant de yngste og blant de som har små barn.»

Kitterød og Teigen 2024 (CORE) (22)

I denne undersøkelsen ble respondenten spurt om hvilke utsagn de er mest enige i:

A: Kvinner diskrimineres fortsatt, slik at de har vanskelig for å oppnå de samme godene som menn i arbeidslivet.

B: I dag er det menn som diskrimineres, slik at de har vanskelig for å oppnå de samme godene som kvinner i arbeidslivet.

C: Verken menn eller kvinner diskrimineres i dag.

D: Vet ikke

Blant respondenter i aldersgruppen 18–29 år, inndelt for menn og kvinner (fra figur 4 i Kitterød og Teigen) svarer omtrent 35 % av menn i alderen 18-29 år at kvinner diskrimineres, omtrent 20 % mener menn diskrimineres, omtrent 35 % verken kvinner eller menn og ca. 10 % vet ikke. Blant kvinner i aldersgruppen 18-29 år mener omtrent 75 % at kvinner diskrimineres, under 5 % at menn diskrimineres, omtrent 10 % verken kvinner eller menn og omtrent 10 % vet ikke.

Teigen 2024 (CORE) (23)

I denne undersøkelsen skulle respondentene ta stilling til følgende spørsmål: «Vil du si at likestillingen 1) bør føres videre, 2) er ført langt nok, 3) er ført for langt, eller 4) vet ikke».

I aldersgruppen 18-24 år svarte 66 % av respondentene at likestillingen bør føres videre, mens tilsvarende tall for aldersgruppen 25–34 år var 73 %. Andelen som mente at likestillingen bør føres videre er lavere for den yngste aldersgruppen sammenlignet med svarene fra eldre aldersgrupper.

Fra figur 3 om aldersgruppen 18-35 år rapporterer mellom 50-55 % av mennene at likestilling bør føres videre, ca. 30 % at den er ført langt nok og mellom 10-20 % at den er ført for langt. Videre mente ca. 85 % av kvinnene i samme aldersgruppe at likestilling bør føres videre, ca. 10 % at den er ført langt nok og 0-1 % at likestillingen er ført for langt.

Forfatterne konkluderer med at:

«Majoriteten, både menn og kvinner, mener at likestillingen bør føres videre, men oppslutningen er likevel betydelig lavere blant menn enn blant kvinner. Menn mener derimot oftere enn kvinner at likestillingen er ført langt nok, og at den er ført for langt. Yngre menn mener sjeldnere enn eldre at likestillingen bør føres videre, oftere at likestillingen er ført langt nok eller for langt. Blant kvinner er det ingen klar sammenheng mellom alder og oppslutning om at likestillingen bør føres videre. Det at yngre menn sjeldnere enn eldre svarer at likestillingen bør føres videre, kan skyldes at mange unge menn opplever at likestilling nå er oppnådd mellom kvinner og menn. Det kan også reflektere at likestillingsdebatten i stor grad har vært kvinnesentrert.»

ICCS-undersøkelsen – måletidspunkt 2016 og 2022

I publikasjonene fra ICCS-undersøkelsen oppgis både prevalenstall (andel i prosent) som svarer på spørsmålene nedenfor og det beregnes gjennomsnittskår.

Spørsmålene var: I hvilken grad er du enig eller uenig i følgende påstander?

1. Kvinners viktigste oppgaver bør være å oppdra barn
2. Menn og kvinner bør ha like muligheter til å ta del i styringen av samfunnet.
3. Menn og kvinner bør på alle måter ha de samme rettigheter.
4. Kvinner bør holde seg borte fra politikk.
5. Når det er få ledige jobber, bør menn ha større rett til å få jobb enn kvinner.
6. Menn og kvinner bør lønnes likt når de gjør den samme jobben.
7. Menn er bedre kvalifisert enn kvinner til å være politiske ledere.

Svaralternativ: Helt enig, enig, uenig, svært uenig.

Utrekningen av gjennomsnittsskåren er forklart slik: Med utgangspunkt i svar på 7 spørsmål om likestilling ble det beregnet en internasjonal gjennomsnittsskår definert som 50 (standardavvik lik 10) for sammenligning på tvers av land og over tid. En skår over 50 representerer mer positive holdninger til likestilling enn det internasjonale gjennomsnittet i 2009. I ICCS er forskjeller på tre eller flere skalapoeng definert som en vesentlig forskjell. I 2009 og 2016 (som altså gjennomsnittet er beregnet ut fra) ble det brukt 7 spørsmål for å vurdere holdning til likestilling, mens rapporten fra 2022 kun oppgir 6 spørsmål. Forfatterne oppgir ikke hvordan man metodisk sett har tatt høyde for dette i beregningene, eller hvordan endring i likestilling fra 2016 til 2022 påvirkes av dette. Påstanden som er med i tidligere år, men utelatt fra undersøkelsen i 2022 er: «Kvinner viktigste oppgave bør være å oppdra barn».

Hegna 2018 (ICCS) (28) – måletidspunkt 2016

I Hegna 2018 presenteres prosentandel «svært enig» eller «svært uenig» for syv spørsmål/påstander om likestilling (vist over) stilt til norske 9.ende klassinger i 2016 (gutter og jenter samlet). Resultatene var:

Kvinner viktigste oppgave bør være å oppdra barn.

Svært uenig: 2016 (48,5 %)

1) Menn og kvinner bør ha like muligheter til å ta del i styringen av samfunnet.

Svært enig: 2016 (85,4 %).

2) Menn og kvinner bør på alle måter ha de samme rettigheter.

Svært enig: 2016 (84,5 %).

3) Kvinner bør holde seg borte fra politikk.

Svært uenig: 2016 (78 %)

4) Når det er få ledige jobber, bør menn ha større rett til å få jobb enn kvinner.

Svært uenig: 2016 (74,1 %)

5) Menn og kvinner bør lønnes likt når de gjør den samme jobben.

Svært enig: 2016 (80,9 %).

6) Menn er bedre kvalifisert enn kvinner til å være politiske ledere.

Svært uenig: 2016 (67,5 %)

Gjennomsnittsskår beregnet for alle spørsmål, fordelt på gutter og jenter var: 2016; gutter: 53,4 og jenter: 60,0. (over referanseskår på 50= mer positiv).

Storstad 2023 (ICCS) (29) – måletidspunkt 2022

I Storstad 2023 oppgis bare gjennomsnittsskår utregnet på samme måte som beskrevet over. Referanseskåren er 50 (over referanseskår på 50= mer positiv).

Gjennomsnittsskår for 2022 var:

Norge: 54,9, Sverige: 56,4 og Danmark: 55,3

Norske gutter: 49,1 og jenter: 61,2

Ikke-innvandrere: 55,5, norskfødt med innvandrerforeldre: 53,8 og innvandrere: 51,7

Kunnskapsnivå (om demokrati og medborgerskap A (høyest nivå)- D (lavest nivå)): A: 59,6, B: 54,6, C: 49,7 og D: 43,2.

FN-rapport – måletidspunkt 2020

I studien utført av FN ble likestillingsspørsmål undersøkt i 20 land, inkludert i Sverige (30). Forfatterne rapporterte at i Sverige, blant unge i alderen 16-19 år (antall ikke oppgitt) svarte 7 % av jentene og 38 % av guttene: ja, menn bør ha rett til å gå foran kvinner i jobbkøen hvis det er knapphet på arbeid. Ytterligere tall for unge fra Sverige er ikke gjengitt.

Følgende konklusjon av forfatterne omfatter dermed hele materialet (der også land som India, Nigeria, Tyrkia og USA inngår): Funnene demonstrerer verdien av å utfordre stereotypier og kulturelle normer blant barn og unge for å unngå bekreftelse av holdninger som bremser kjønnslikestillingen (vår oversettelse).

Friberg 2024 – måletidspunkt 2012 for Sverige og 2016 for Norge

I studien av Friberg og kolleger undersøkes syn på tradisjonelle kjønnsroller blant unge med og uten innvandrerbakgrunn (17). Forfatterne oppgir andel i prosent som rapporterer at de foretrekker tradisjonelle kjønnsroller på minst ett av følgende fire spørsmål: «Hvem skal gjøre følgende i familien: 1) barnepass, 2) lage mat, 3) tjene penger, 4) vaske hus?» Svaralternativene er: mest mannen, mest kvinnen, begge.

Resultater er oppgitt for Norge og Sverige og vist i tabell 2 under. Andelen som rapporterte at de foretrakk tradisjonelle kjønnsroller på minst ett av de fire spørsmålene var:

Norge (resultater fra 2016): totalt: n = 7627, Ikke-innvandrere: n = 4726 (62 %), 2.generasjons innvandrere: n = 2901 (38 %). Foretrekker tradisjonelle kjønnsroller:

- Ikke-innvandrer: 22 %
- Innvandrer- fra land med høy grad av likestilling: 22 %
- Innvandrer- fra land med middels grad av likestilling: 33 %
- Innvandrere- fra land med lav grad av likestilling: 40 %

Sverige (resultater fra 2012): totalt: n = 4531, Ikke-innvandrere: n = 2209 (49 %), 2.generasjons innvandrere: n = 2322 (51%). Foretrekker tradisjonelle kjønnsroller:

- Ikke-innvandrere: 28 %
- Innvandrere- land høy grad av likestilling: 30 %
- Innvandrere- land middels grad av likestilling: 52 %
- Innvandrere- land lav grad av likestilling: 58 %

Forfatternes konklusjon var at:

«..... grad av likestilling i foreldrenes fødeland har en vedvarende påvirkning på holdninger til kjønn og likestilling blant unge med innvandrerbakgrunn. Unge med innvandrerbakgrunn adapterer i stor grad sine perspektiver i henhold til konteksten de befinner seg i. Selv de mest konservative gruppene av ungdom med innvandrerbakgrunn som bor i Skandinavia, er mer likestilte enn innvandrerungdom - og til en viss grad ikke-innvandrerungdom, i det kontinentale Europa.»

Kitterød og Nadim 2020 – måletidspunkt 2016

I denne undersøkelsen av Kitterød og Nadim (18) skulle respondentene ta stilling til fire påstander: 1) Mødre i jobb kan etablere en like varm og trygg relasjon med barna som en mor som ikke jobber. 2) Å være husmor er like tilfredsstillende som å arbeide for lønn/være forsørger. 3) Både mannen og kvinnen skal bidra i inntekt. 4) Menn bør ta like mye ansvar for hjem og barn som kvinnen. Svarkategoriene var: 1) enig, 2) litt enig, 3) litt uenig, 4) uenig, 5) Vet ikke.

Forfatterne skriver at undersøkelsen av 2.generasjons innvandrerungdom ble gjort i 2016 mens undersøkelsen av majoritetsbefolkningen ble gjort i 2008. Altså med åtte års forskjell i datainnsamling. Videre skriver forfatterne at:

«Vi kan anta at flertallet i majoritetsbefolkningen ville uttrykt enda sterkere støtte til likestilling i arbeid- og familieroller i 2016 enn i 2008. Likevel mener vi at holdningene deres i 2008 utgjør et rimelig sammenligningsgrunnlag for å vurdere i hvilken grad 2. generasjons innvandrers ungdom støtter de rådende kjønnsrolleholdningene i Norge.»

Resultatene er vist i tabell 2 under. Forfatterne skriver at det var noe forskjell mellom gruppene i rapportering av spørsmål 2) og 3) der gruppen med innvandrerbakgrunn i større grad enn majoritetsgruppen rapporterte at 2) det å være husmor er like givende som å være i jobb, mens de på spørsmål 3) var noe mer tilbøyelig enn majoritetsgruppen til å mene at begge kjønn skulle bidra i inntekt. På dette spørsmålet (spørsmål 3) mener forfatterne at tidsforskjellen i datainnsamling kunne ha hatt betydning for svarene fra majoritetsbefolkningen siden svarene her var samlet inn åtte år før.

Forfatterens konklusjon var: «Studien viser at 2.generasjons innvandrere i Norge uttrykker overveldende støtte til familiemodellen med to forsørgere og to omsorgspersoner, som indikerer at det å være eksponert for en kjønnslikestilt institusjonell og kulturell kontekst er viktig for å forme kjønnsrolleholdninger etter migrasjon.»

la Roi 2023 – måletidspunkt 2016

la Roi 2023 (19) undersøkte holdninger til kjønnsroller hos svenske 2.generasjons innvandrerungdom og ungdommer uten innvandrerbakgrunn. Ungdommene ble bedt om å ta stilling til følgende spørsmål: «Hvem skal gjøre følgende i familien: 1) barnepass, 2) lage mat, 3) tjene penger, 4) vaske hus?». Svaralternativene var: mest mannen, mest kvinnen, begge.

Resultatene for ungdom med innvandrerbakgrunn er kategorisert ut fra landet ungdommene eller foreldrene emigrerte fra: Andre EU-land og Vesten, Sentral-Europa og USSR, Balkan, Midt-Østen/Nord-Afrika, Afrika, Asia, Latin/Sør-Amerika. Resultatene for de svenske ungdommene uten innvandrerbakgrunn og ungdommene med innvandrerbakgrunn er forsøkt lest av i figur 4 i publikasjonen og angitt omtrentlig i vår tabell 2.

I 2016 svarte ungdommene slik med en skåre som gikk fra 1 til 4, der høyere skåre indikerte mer positiv holdning til likestilling (W4 fra figur):

Unge med innvandrerbakgrunn:

- Andre EU + Vesten: 3,6
- Sentral Europa + tidligere USSR: 3,4
- Balkan: 3,4
- Midt Østen/Nord-Afrika: 3,1
- Afrika: 3,1
- Asia: 3,5
- Latin/ Sør-Amerika: 3,7

Ungdom uten innvandrerbakgrunn

- Svenske ungdommer: 3,8

MUCF 2025 – måletidspunkt 2024

Rapporten fra Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) (31) viste at i 2024 var det klare forskjeller mellom jenter og gutter på alle fire spørsmålene om likestilling. Det var 21 % av jentene og 6 % av guttene som mente at likestilling var et av de tre viktigste samfunnsspørsmålene på det tidspunktet. Til påstanden om at likestillingen har gått for langt i Sverige, sa 8 % av jentene og 23 % av guttene seg enige. Videre var 37 % av jentene og 18 % av guttene enige i at kvinner bør kvoterer inn i styrever. Det var til sist få unge som mente at kvinner bør ta større ansvar for oppgavene i hjemmet, men dobbelt så mange gutter som jenter (i 2024 henholdsvis 10 og 4 %) som mente dette.

Skolevalgsundersøkelsen – måletidspunkt 2025

Siste skolevalgsundersøkelse ble foretatt i 2025 (27). På spørsmålet om likestillingen bør føres videre, er ført langt nok eller ført for langt (eller har ingen mening), ses også her klare kjønnsforskjeller. Blant jentene svarte 72,5 % at likestillingen bør føres videre, mens det gjaldt kun 25,9 % av guttene. Blant jentene svarte 15 % at likestillingen er ført langt nok, mens andelen blant guttene som svarte dette var 42,4 %. Det var videre 2,9 % av jentene og 14,8 % av guttene som mente at likestillingen var ført for langt. 9,5 % av jentene og 17 % av guttene hadde ingen mening.

Forskningsspørsmål 2: Holdninger til likestilling (endring over tid)

Nedenfor presenterer vi resultatene fra fire studier (fire publikasjoner og ett datasett) om mulige endringer over tid i holdninger til likestilling.

ICCS-undersøkelsen

Hegna 2018 (ICCS) (28) – måling 2009 og 2016

I Hegna 2018 presenteres syv spørsmål gitt i 2009 og 2016 til ungdommer i 9.ende klasse fra Norge om holdninger til likestilling. Andel som svarte «svært enig» eller «svært uenig» var:

Kvinner's viktigste oppgave bør være å oppdra barn

Svært uenig: 2009: 37,5 %, 2016: 48,5 %

Menn og kvinner bør ha like muligheter til å ta del i styringen av samfunnet

Svært enig: 2009: 74,3 %, 2016: 85,4 %

Menn og kvinner bør på alle måter ha de samme rettigheter

Svært enig: 2009: 73,4 %, 2016: 84,5 %,
Kvinner bør holde seg borte fra politikk.
Svært uenig: 2009: 69,0 %, 2016: 78,0 %
Når det er få ledige jobber, bør menn ha større rett til å få jobb enn kvinner.
Svært uenig: 2009: 56,9 %, 2016: 74,1 %
Menn og kvinner bør lønnes likt når de gjør den samme jobben.
Svært enig: 2009: 73,5 %, 2016: 80,9 %.
Menn er bedre kvalifisert enn kvinner til å være politiske ledere.
Svært uenig: 2009: 55,7 %, 2016: 67,5 %

Gjennomsnittsskår beregnet for alle spørsmål, fordelt på gutter og jenter var:
2009: gutter: 50,4 og jenter: 57,8.
2016: gutter: 53,4 og jenter: 60,0.

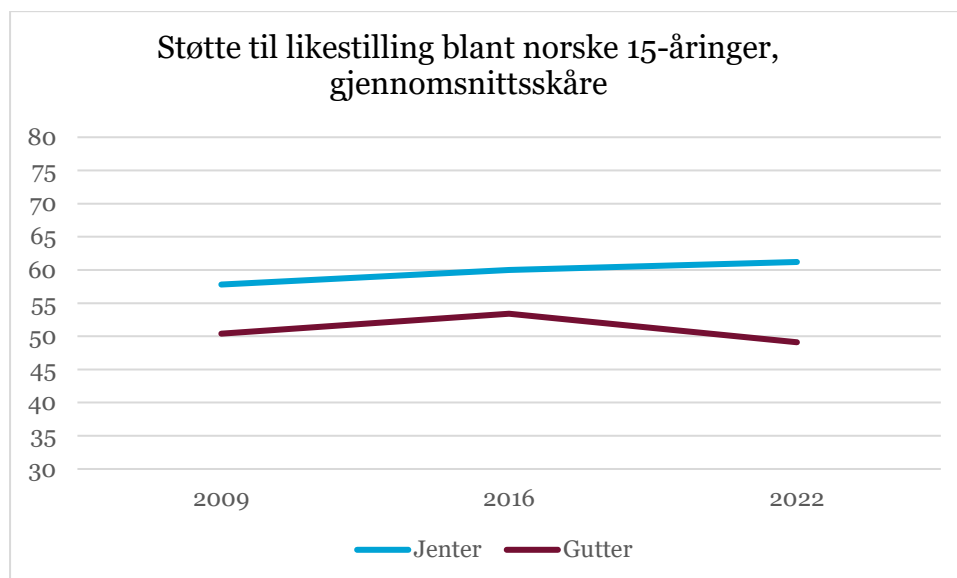
Beregning av gjennomsnittsskår er forklart i teksten over, under overskriften «ICCS-undersøkelsen».

Storstad 2023 (ICCS) (29)

I Storstad 2023 oppgis bare gjennomsnittsskår utregnet på samme måte som beskrevet over. Sammenliknet med referanseskåren = 50 for alle land var gjennomsnittsskår for likebehandling av menn og kvinner blant ungdommer i Norge: 54,0 i 2009, 57,1 i 2016 og 55,3 i 2022.

Fra 2016 til 2022 var det en nedgang på 1,8 (57,1 - 55,3 = 1,8) i gjennomsnittsskår når gutter og jenter rapporteres samlet. Det er likevel verdt å merke seg at fra resultatene over for 2022 (rapportert i Storstad 2023) og forskningsspørsmål 1 var gjennomsnittsskåren for gutter 49,1 og jenter 61,2. Fra Hegna 2018 ser vi at gjennomsnittsskår i 2016 for gutter var 53,4 og for jenter 60,0.

For gutter fra 2009 – 2016 – 2022 blir gjennomsnittsskåren da 50,4 – 53,4 – 49,1 (Hegna 2018 og Storstad 2023). Med andre ord var det for gutter en nedgang fra 2016 til 2022 (figur 2). For jenter er de tilsvarende resultatene 57,8 – 60,0 – 61,2, altså ingen nedgang i gjennomsnittsskår fra 2016 til 2022 (figur 2).

Figur 2. Støtte til likestilling blant norske 15-årige gutter og jenter (N i 2022=5687), gjennomsnittsskåre (referanseskår=50, standardavvik=10, det vil si at ~100% vil ligge innenfor 30 – 80 på denne skalaen)

Storstad og kolleger skriver (29):

«fra 2016 til 2022 vært en nedgang i oppslutningen om likestilling mellom kjønnene. En tilbakegang på 1,8 skalapoeng kan synes som ubetydelig, men våre analyser viser at det er guttene som står for hele tilbakegangen. For jenter er det ingen endring i oppslutning om likestilling mellom kjønnene fra 2016 til 2022. Det mønsteret finner vi også for Danmark og Sverige, samt for det internasjonale ICCS-gjennomsnittet. [...]. Vi har sett nærmere på hvordan guttene svarer på enkeltpåstandene som inngår i skalaen for oppslutning om likestilling, og finner at guttene i 2022 i langt mindre grad slutter uforbeholdent opp om likebehandling av kvinner og menn enn de gjorde i 2016. Det vil si at de går fra å være svært enig/uenig til å krysse av for enig/uenig (alt etter hvordan retningen på påstanden er formulert), og ikke at de tyr til det motsatte ytterpunktet. De tar med andre ord ikke avstand til likestilling mellom menn og kvinner, men de reserverer seg i større grad og støtter ikke i like stor grad helhjertet opp om likestilling mellom menn og kvinner.»

la Roi 2023

la Roi 2023 (19) undersøkte holdninger til kjønnsroller hos svenske 2.generasjons innvandrerdøtre og ungdommer uten innvandrerbakgrunn. Ungdommene ble bedt om å ta stilling til følgende spørsmål: «Hvem skal gjøre følgende i familien: 1) barnepass, 2) lage mat, 3) tjene penger, 4) vaske hus?» Svaralternativene var: mest mannen, mest kvinnen, begge.

Resultatene for ungdommene med innvandrerbakgrunn er kategoriser utfra landet ungdommene eller foreldrene emigrerte fra: Andre EU-land og Vesten, Sentral-Europa og USSR, Balkan, Midt-Østen/Nord-Afrika, Afrika, Asia, Latin/Sør-Amerika. Resultatene for de svenske ungdommene uten innvandrerbakgrunn og ungdommene med innvandrerbakgrunn er forsøkt lest av i figur 4 i publikasjonen og angitt omtrentlig i vår tabell 2.

For resultater fra spørsmålene om holdninger til kjønnsroller er data fra 2010 i W1, 2012 W2 og 2016 W4 plottet inn i en figur oppgitt som en skår mellom 1 og 4, der høyere skåre indikerte mer positiv holdning til likestilling (W4 fra figur): Utviklingen er positiv og indikerer at ungdom med innvandrerbakgrunn blir mer liberale over tid. Det samme gjelder ungdommene uten innvandrerbakgrunn, men forskjellen mellom ungdom med innvandrerbakgrunn og ungdom uten innvandrerbakgrunn reduseres over tid.

Ungdommer med innvandrerbakgrunn:

W1 – W4= positiv (tall i figur), ungdommer med innvandrerbakgrunn blir mer liberale over tid.

For ulike landbakgrunner:

- Andre EU + Vesten: 3,2 – 3,6
- Sentral Europa tidligere USSR: 2,5 – 3,4
- Balkan: 2,7 – 3,4
- Midt Østen/Nord-Afrika: 2,3 – 3,1
- Afrika: 2,3 – 3,1
- Asia: 2,6 – 3,5
- Latin/ Sør-Amerika: 3,4 – 3,7

Ungdommer uten innvandrer bakgrunn:

W1 - W4= positiv: svenske ungdommer blir mer liberale over tid.

- Svenske ungdommer: 3,4 – 3,8

Resultatene viser at forskjellen mellom ungdom med og uten innvandrerbakgrunn ser ut til å reduseres over tid.

Forfatterne konkluderte med at (19): «gender norms of immigrant-background youth move closer to those of Swedish background youth over time.»

MUCF 2025

Ett av MUCF 2025 (31) rapportens hovedspørsmål om likestilling var om 16-29-åringene vurderte likestilling som blant de tre viktigste samfunnsspørsmålene. Resultatene viser først en økning fra 2007/2013 til 2018, deretter en nedgang til 2024. Det var betydelig flere jenter enn gutter som mente at likestilling var et av de tre viktigste samfunnsspørsmålene, men utviklingsmønsteret var det samme for begge kjønn. For gutter var prosentandelen i 2013, 2018 og 2024: 11 %, 21 % og 6 %. For jenter var de tilsvarende tallene: 19 %, 28 % og 21 %.

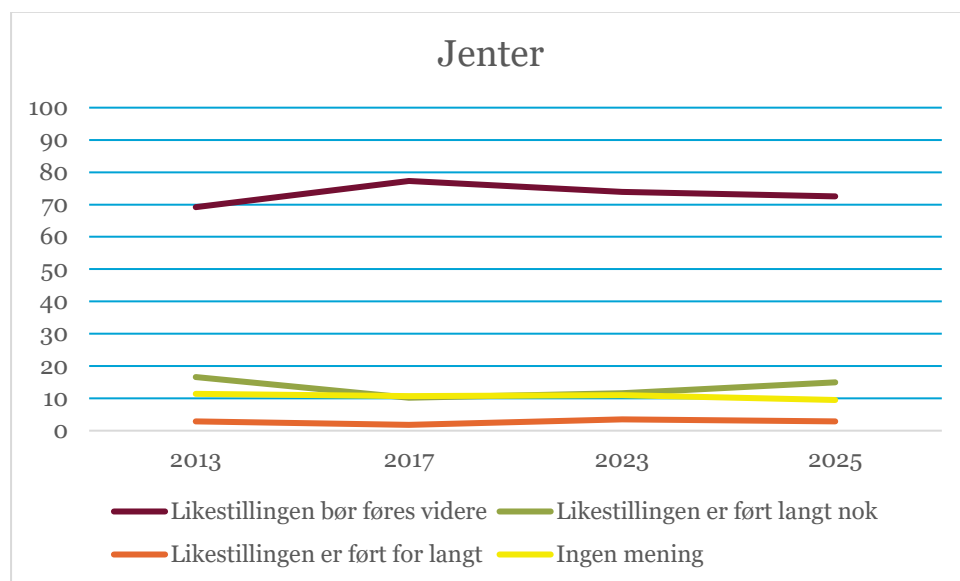
For spørsmålet om likestillingen har gått for langt, ble det rapportert det en klar nedgang fra 2007/2013 til 2018/2024 hos både jenter og gutter. Det var imidlertid flere gutter enn jenter som mente likestillingen har gått for langt og nedgangen var mindre blant gutter. I 2013, 2018 og 2024 var prosentandelen for gutter 38 %, 22 % og 23 %, mens for jenter var det 24 %, 8 % og 8 %.

På den annen side var det stadig færre av begge kjønn som mente at kvinner bør kvoter-
res inn i styrer, og andelen gutter som støtter kvotering var kun halvparten av tilsva-
rende andel jenter (i 2018 var det 39 % jenter og 20 % gutter, mens i 2024 var det 37
% jenter og 18 % gutter). Til sist var det gjennom hele tidsperioden stabilt få unge som
mente at kvinner tar større ansvar for oppgavene i hjemmet, men dobbelt så mange
gutter prosentvis som jenter (i 2024 10 % gutter og 4 % jenter).

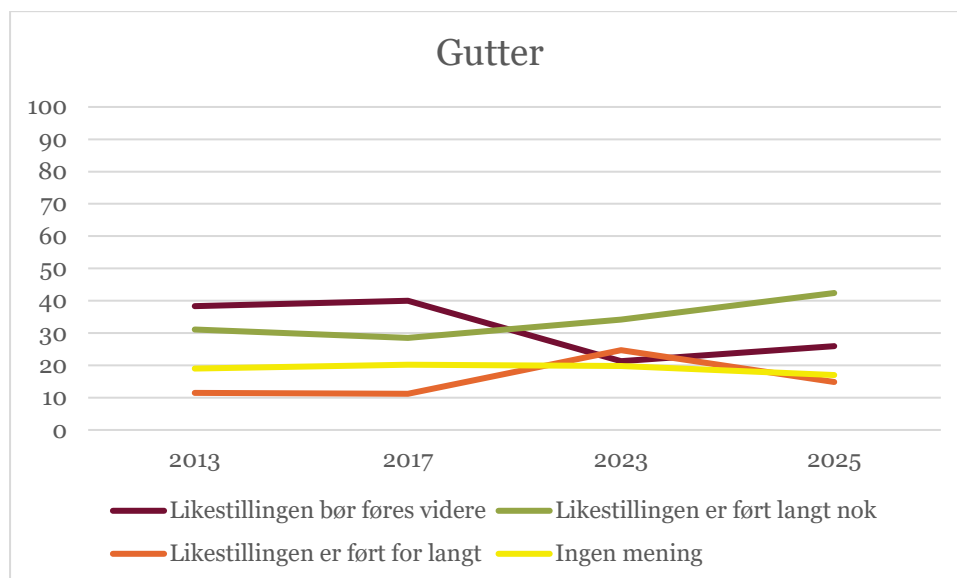
Rapportforfatterne konkluderte med at unge i gjennomsnitt uttrykte en «forsiktig posi-
tiv» holdning til likestilling, men at den i 2024 var noe mindre positiv blant både gutter
og jenter sammenlignet med 2018. Jenter var generelt mer positive til likestilling, sam-
menlignet med gutter.

Skolevalgsundersøkelsen, 2013–2025

Elevene i skolevalgsundersøkelsen (24-27) ble spurt om likestillingen bør føres videre,
er ført langt nok eller *for* langt. Svarene viste nedgang i antallet 16-19-åringer som me-
ner at likestillingen bør føres videre, fra 54/59 % i årene 2013/2017 til 48/50 % i
2023/2025 (figur 3 og 4). Gjennomgående var det langt flere jenter enn gutter som me-
ner at likestillingen bør føres videre, og nedgangen i antallet som mener dette er klart
sterkest blant guttene. Tilsvarende ses en samlet stigning i antallet elever som mener
likestillingen er ført *langt nok* eller *for langt*. Også her er økningen størst blant guttene.
Alle de tre svaralternativene (*bør føres videre*, *er ført langt nok*, *er ført for langt*) viser
en utvikling med økt støtte til likestilling fra 2013 til 2017, med klart fall i 2023 og der-
etter noe økt støtte igjen i 2025, men ikke opp på 2013/2017-nivå. I 2025 mente 42,4
% av guttene og 15 % av jentene at likestillingen er ført langt nok, og henholdsvis 14,8
% og 2,9 % mente at likestillingen er ført for langt. Ettersom dette kun er et publisert
datasett, kan vi ikke gjengi forskernes konklusjoner.

Figur 3: Vil du si at likestillingen bør føres videre, er den ført langt nok, er den ført for langt, eller har du ingen mening om denne saken? Tall for jenter 2013-2025

Figur 4: Vil du si at likestillingen bør føres videre, er den ført langt nok, er den ført for langt, eller har du ingen mening om denne saken? Tall for gutter 2013-2025

Resultattabell

I tabell 2 viser vi alle resultatene knyttet til forskningsspørsmål 1 og 2, hentet fra våre 11 inkluderte publikasjoner samt datasettet fra skolevalgsundersøkelsen.

Tabell 2: Holdninger til likestilling målt i perioden 2015–2025 oppgitt i syv inkluderte studier og et datasett

Forfattere (år)	Type spørsmål	Utfall (antall/prosentandel)
Utvalg		
CORE		
Kitterød og Nygård 2024 (20) 2024:8 Norge, CORE Tverrsnittsdata: 2022 Vi presenterer tall fra gruppen 18-29 år, med angivelse av respondenter (N) for hvert unike spørsmål	Rapporten presenterer 49 utvalgte spørsmål fra CORE - Likestillingsundersøkelsen (2022): Hovedkategorier som ble presentert og som vi rapporterer er: A) Viktighet av likestilling generelt, B) Familie og arbeidsliv, C) Kjønnroller, D) Omsorg for barn, E) Oppdra barn, F) Kjønnforskjeller som problem.	Se tabell 3 i vedlegg 6
Kitterød 2024 (21) Norge, CORE N = 173 menn og 414 kvinner, 18-29 år (hentet fra CORE)	Hvor enig eller uenig er du i at å få barn begrenser kvinners/menns muligheter til karriere? Helt enig, delvis enig, verken eller, delvis uenig, helt uenig, vet ikke.	Kvinner: 57 % svarte at å få barn begrenser kvinners mulighet for karriere, og 13 % at å få barn begrenser menns mulighet for karriere. Menn: 44 % svarte at å få barn begrenser kvinners mulighet for karriere, 26 % svarte at å få barn begrenser menns mulighet for karriere
Kitterød og Teigen 2024 (22) Norge, CORE Tverrsnittsdata 2022	Hvem er du mest enig med? A, B eller C? A sier: Kvinner diskrimineres fortsatt, slik at de har vanskelig for å oppnå de samme godene som menn i arbeidslivet.	Inndelt etter kjønn: <i>Menn</i> Svaralternativ A: ca 35 % Svaralternativ B: ca 20 % Svaralternativ C: ca 35 %

N = 173 menn og 414 kvinner, 18-29 år (hentet fra CORE)	B sier: I dag er det menn som diskrimineres, slik at de har vanskelig for å oppnå de samme godene som kvinner i arbeidslivet. C sier: Verken menn eller kvinner diskrimineres i dag. «Vet ikke» var også et svaralternativ	Vet ikke: ca 10 % <i>Kvinner</i> Svaralternativ A: ca 75 % Svaralternativ B: ca 5 % Svaralternativ C: ca 20 % Svaralternativ D: ca 10 %
Teigen 2024 (23) Norge, CORE Tverrsnittsdata 2022 N = 173 menn og 414 kvinner, 18-29 år (hentet fra CORE)	Vil du si at likestillingen 1) bør føres videre, 2) er ført langt nok, 3) er ført for langt, eller 4) vet ikke	Andel som mener likestilling bør føres videre 18-24 år: 66% 25-34 år: 73% Fra figur 3 i publikasjonen: <i>Likestilling bør føres videre</i> Menn: 50-55 % Kvinner: 85 % <i>Likestilling ført langt nok</i> Menn: 30 % Kvinner: 10 % <i>Likestilling ført for langt:</i> Menn: 10-20 % Kvinner: 0 %
ICCS		
Hegna 2018 (ICCS)(28) Norge.	Kvinneres viktigste oppgave bør være å oppdra barn	Svært uenig : 2009: 37,5% 2016: 48,5%
9.ende trinn, N ikke oppgitt, men trolig det samme som i Storstad 2023, dvs 5687 elever	Menn er bedre kvalifisert enn kvinner til å være politiske ledere	Svært uenig 2009: 55,7% 2016: 67,5%
	Når det er få ledige jobber, bør menn ha større rett til å få jobb enn kvinner	Svært uenig: 2009: 56,9% 2016: 74,1%
	Kvinner bør holde seg borte fra politikk	Svært uenig: 2009: 69% 2016: 78%
	Menn og kvinner bør lønnes likt når de gjør den samme jobben	Svært enig : 2009: 73,5 % 2016: 80,9 %
	Menn og kvinner bør på alle måter ha de samme rettigheter	Svært enig: 2009: 73,4 % 2016: 84,0 %
	Menn og kvinner bør ha like muligheter til å ta del i styringen av samfunnet	Svært enig: 2009: 74,3 % 2016: 85,4 %
	Referanseskår = 50, gjennomsnitt av 6 spørsmål om holdning til likestilling målt i 23 land	Referanseskår = 50 Over 50: mer positiv Under 50: mindre positiv
	Gutter	2009: 50,4 2016: 53,4
	Jenter	2009: 57,8 2016: 60,0
	Gutter, norskfødte foreldre	2009: 50,0 2016: 53,0
	Jenter, norskfødte foreldre	2009: 57,0 2016: 59,0
	Gutter, utenlandsfødte foreldre,	2009: 47,0 2016: 51,0
	Jenter, utenlandsfødte foreldre	2009: 54,0 2016: 58,0
Storstad 2023 (ICCS) (29)	2022 Gutter og jenter	2022: Gutter: 49,1 2022: Jenter: 61,2

Norge N=5687 elever på 9.ende trinn (gj.snitt 14,9 år) fra 142 skoler	2022 Innvandrerstatus	2022: Ikke innvandrere: 55,5 2022: Norskfødt med innvandrerforeldre: 53,8 2022: Innvandrere: 51,7
	2022 Etter kunnskapsnivå A til D, høyest til lavest, basert på en kunnskapstest om demokrati og medborgerskap	2022 A: 59,6 2022 B: 54,6 2022 C: 49,7 2022 D: 43,2
	2022 Norge, Sverige og Danmark	2022: Norge 54,9 2022: Sverige 56,4 2022: Danmark 55,3
	2009 – 2016 - 2022 Over tid - Norge	2009: 54,0 2016: 57,1 2022: 55,3
Øvrige studier		
FN-rapport 2022 (30) Sverige	When jobs are scarce, men should have more rights to a job than women	Jenter: 7 % svarte ja Gutter: 38 % svarte ja
Tverrsnittsdata fra 2020 16-19 år, gutter og jenter (antall ikke oppgitt) Totalt ca. 1000 deltakere fra Sverige, 16-55 år		
Friberg 2023 (17)	Andel som rapporterer at de foretrekker tradisjonelle kjønnsroller på minst ett av følgende fire spørsmål:	Norge Ikke-innvandrere: 22 % Innvandrere- land høy grad av likestilling: 22 % Innvandrere- land middels grad av likestilling: 33% Innvandrere- land lav grad av likestilling: 40 %
Tverrsnittsdata fra 2016 Norge 16 år, totalt: n=7627 Ikke-innvandrere: n=4726 (62%) 2.generasjons innvandrere: n=2901 (38%)	Hvem skal gjøre følgende i familien: 1) barnepass, 2) lage mat, 3) tjene penger, 4) vaske hus, Svaralternativer: mest mannen, mest kvinnen, begge	Sverige Ikke-innvandrere: 28 % Innvandrere- land høy grad av likestilling: 30% Innvandrere- land middels grad av likestilling: 52% Innvandrere- land lav grad av likestilling: 58 %
Tverrsnittsdata fra 2012 Sverige 16 år, totalt: n=4531 Ikke-innvandrere: n=2209 (49 %) 2.generasjons innvandrere: n=2322 (51%)		
Kitterød og Nadim 2020 (18) Norge	Påstanden var: Mødre i jobb kan etablere en like varm og trygg relasjon med barna som en mor som ikke jobber Svaralternativer var: enig, litt enig, litt uenig, uenig og vet ikke	Enig (%) 2.gen innvandrere: alle 64, jenter 69, gutter 60 Majoritet: alle 66, jenter 72, gutter 60 Litt enig (%) : 2.gen innvandrere: alle 16, jenter 16, gutter 17 Majoritet: alle 27, jenter 25, gutter 29 Litt uenig (%) : 2.gen innvandrere: alle 9, jenter 7, gutter 10 Majoritet: alle 6, jenter 3, gutter 10 Uenig (%) : 2.gen innvandrere: alle 4, jenter 2, gutter 6 Majoritet: alle 1, jenter 0, gutter 2 Vet ikke (%) : 2.gen innvandrere: alle 7, jenter 6, gutter 8 Majoritet: alle 0, jenter 0, gutter 0
Tverrsnittsdata fra 2016 2.generasjons innvandrere (16-39 år), n=1049		
Tverrsnittsdata fra 2008 Majoritetsbefolkningen - to foreldre født i Norge (18-39 år): n=366		
Resultatene fra majoritetsbefolkningen og fra 2.generasjons innvandrere er ikke direkte sammenliknbare pga 8 års forskjell i datainnsamling	Påstanden var: Å være husmor er like tilfredsstillende som å arbeide for lønn/være forsørger	Enig (%) 2.gen innvandrere: alle 33, jenter 31, gutter 35 Majoritet: alle 10, jenter 11, gutter 9 Litt enig (%) : 2.gen innvandrere: alle 21, jenter 21, gutter 22 Majoritet: alle 32, jenter 29, gutter 35 Litt uenig (%) :

		2.gen innvandrere: alle 15, jenter 16, gutter 13 Majoritet: alle 33, jenter 31, gutter 34 Uenig (%) : 2.gen innvandrere: alle 16, jenter 20, gutter 12 Majoritet: alle 22, jenter 28, gutter 18 Vet ikke (%) : 2.gen innvandrere: alle 15, jenter 12, gutter 19 Majoritet: alle 3, jenter 2, gutter 5
	Påstanden var: Både mannen og kvinnen skal bidra i inntekt	Enig (%) : 2.gen innvandrere: alle 76, jenter 80, gutter 73 Majoritet: alle 61, jenter 62, gutter 60 Litt enig (%) : 2.gen innvandrere: alle 13, jenter 12, gutter 13 Majoritet: alle 32, jenter 33, gutter 31 Litt uenig (%) : 2.gen innvandrere: alle 4, jenter 3, gutter 5 Majoritet: alle 4, jenter 4, gutter 5 Uenig (%) : 2.gen innvandrere: alle 1, jenter 0, gutter 2 Majoritet: alle 3, jenter 1, gutter 4 Vet ikke (%) : 2.gen innvandrere: alle 6, jenter 5, gutter 7 Majoritet: alle 0, jenter 0, gutter 0
	Påstanden var: Menn bør ta like mye ansvar for hjem og barn som kvinnen	Enig (%) : 2.gen innvandrere: alle 82, jenter 87, gutter 78 Majoritet: alle 83, jenter 80, gutter 84 Litt enig (%) : 2.gen innvandrere: alle 11, jenter 9, gutter 12 Majoritet: alle 16, jenter 18, gutter 14 Litt uenig (%) : 2.gen innvandrere: alle 2, jenter 1, gutter 3 Majoritet: alle 2, jenter 2, gutter 1 Uenig (%) : 2.gen innvandrere: alle 1, jenter 0, gutter 1 Majoritet: alle 0, jenter 0, gutter 0 Vet ikke (%) : 2.gen innvandrere: alle 4, jenter 3, gutter 5 Majoritet: alle 0, jenter 0, gutter 0
Ia Roi 2023 (19) Sverige CILS4EU survey (n = 5434). 2010 W 1 - 14 år 2012 W 2 - 15 år 2013 W 3 - 16 2016 W 4 - 19 år	Holdning til kjønnsroller Hvem skal gjøre følgende i familien: 1) barnepass, 2) lage mat, 3) tjene penger, 4) vaske hus, Svaralternativer: mest mannen, mest kvinnen, begge Skår 1-4, 4 mest negativ. Data er rekodet slik at høyere verdier representerer mer liberale holdninger. Rapporterer gjennomsnitt for gruppen	2.genersjons innvandrere vs svensk bakgrunn Holdning til kjønnsroller: Viser omtrentlig endepunkt (W4) fra figur <i>Innvandrerungdommer:</i> W1 - W4= positiv (tall i figur), innvandrere ungdommer mer liberale over tid Andre EU + Vesten: 3,2 - 3,7 Sentral Europa tidligere USSR: 2,5 - 3,4 Balkan: 2,4 - 3,2 Midt Østen, Sentral Afrika: 2,3 - 3,1 Afrika: 2,3 - 3,1 Asia: 2,6 - 3,5 Latin/ Sør-Amerika: 3,4 - 3,6 <i>Svenske ungdommer</i> W1 -W2-W4= positiv: svenske ungdommer mer liberale Svenske ungdommer: 3,4 - 3,8 Forskjellen mellom svenske og innvandrerungdommer minsker med tiden

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhälles-frågor, MUCF 2025 (31)	Jämställdhet var en av de tre viktigaste samhällsfrågorna	2007: jenter 20%, gutter 11% 2013: jenter 19%, gutter 11% 2018: jenter: 28 %, gutter 11 % 2024: jenter 21%, gutter 6 %
	Sverige	Jämställdheten har gått for langt i Sverige
Longitudinelle data 16-29 år, gutter og jenter		2007: jenter 21%, gutter 36% 2013: jenter 24%, gutter 38 % 2018: jenter 8%, gutter 22 % 2024: jenter 8 %, gutter 23 %
	4508 i 2024 (svarprosent 38), antall deltakere tidligere år er ikke oppgitt	Kvinner bør kvoterast in i till eksempel foretagsstyrelser 2007: jenter 40%, gutter 24 % 2013: jenter 44%, gutter 25 % 2018: jenter 39%, gutter 20% 2024: jenter 37%, gutter 18%
		Kvinner bør ta større ansvar än män när det gäller sysslor i hemmet 2007: jenter 4%, gutter 8 % 2013: jenter 4%, gutter 9 % 2018: jenter 4%, gutter 5 % 2024: jenter 4%, gutter 10 %
Datasett		
Skolevalgsundersøkelsen, 2013 – 2025 (24-27) Norge	Likestillingen bør føres videre	2013: 53,6%, jenter 69,2%, gutter 38,3 % 2017: 58,7%, jenter 77,3%, gutter 40% 2023: 48,3 %, jenter 73,9%, gutter 21,3% 2025: 49,5 %, jenter 72,5%, gutter 25,9%
	Likestillingen er ført langt nok	2013: 23,5%, jenter 16,6%, gutter 31,1% 2017: 19,2%, jenter 10,2%, gutter 28,5% 2023: 22,4 %, jenter 11,6%, gutter 34,2 % 2025: 28,2%, jenter 15%, gutter 42,4 %
Longitudinelle data 16-19 år, gutter og jenter 2013: n=4806 2017: n=6467 2023: n=14.485 2025: n=18.348	Likestillingen er ført for langt	2013: 7,5 %, jenter 2,9%, gutter 11,5% 2017: 6,7%, jenter 1,8 %, gutter 11,2 % 2023: 13,9 %, jenter 3,5%, gutter 24,7% 2025: 9 %, jenter 2,9%, gutter 14,8%
	Ingen mening	2013: 15,4%, jenter 11,4%, gutter 19% 2017: 15,4 %, jenter 10,7%, gutter 20,2% 2023: 15,4%, jenter 11%, gutter, 19,8 % 2025: 13,3 %, jenter 9,5%, gutter 17%

Diskusjon

Hovedfunn

I denne kartleggingsoversikten inkluderte vi til sammen syv studier og ett datasett som undersøkte holdninger til likestilling mellom menn og kvinner blant unge i Norden. Fire studier hadde kun tverrsnittsdata (CORE 2022-studien, Kitterød 2020, Friberg 2024, FN-rapporten 2022) mens fire studier hadde longitudinelle data (den store norske ICCS 2022-studien, datasettet fra den norske skolevalgsundersøkelsen, MUCF 2025, la Roi 2023).

Disse holdningsstudiene hadde stor variasjon i hvilke spørsmål de benyttet for å måle holdninger til likestilling. Det var i tillegg ulikheter i fremstilling og beskrivelse av populasjonen, utvalgskriterier og metodebeskrivelser, og resultatene må tolkes med forsiktighet. Det er derfor vanskelig å trekke sikre konklusjoner på tvers av publikasjonene. Vi kan likevel gjengi noen generelle betraktninger fra forfatterens publikasjoner og hovedkonklusjoner.

Forskningsspørsmål 1

Når det gjelder holdning til likestilling blant gutter og jenter generelt sett bidro fire studier til å besvare spørsmålet. Fra CORE-undersøkelsen ble det rapportert en stor oppslutning om likestilling generelt. På flere spørsmål om likestilling var det relativt stor enighet blant unge menn og kvinner, som viktigheten av kvinner i arbeid og delt ansvar mellom menn og kvinner for økonomi og hjem. Både menn og kvinner rapporterte at det er kvinner som diskrimineres mest og er mest hindret av barn når det gjelder arbeidsliv og karriere. Likevel rapporterte flere studier at det var noen forskjeller i holdninger til likestilling mellom unge kvinner og menn, og der kvinnene oftere hadde en mer positiv holdning til likestilling enn menn. I ICCS -undersøkelsen (Storstad 2023) for eksempel, skåret de norske guttene lavere enn jentene på et gjennomsnitt av seks spørsmål om likestilling, der høyere skår representerer mer positiv holdning til likestilling. I MUCF-undersøkelsen fra Sverige fant forfatterne at i 2024 rapporterte jentene en mer positiv holdning enn guttene på alle de fire spørsmålene om likestilling. På spørsmålet om likestilling er ført for langt, rapporterte ca. 10-20 % av guttene i undersøkelsen i Norge og Sverige (Teigen og Kitterød 2024, MUCF 2025, Skolevalgsundersøkelsen 2025) at den er ført for langt, mens en svært liten andel jenter, fra 0-8 % gjorde det samme.

Data fra fire studier bidro til å belyse holdninger til likestilling blant ungdommer med og uten innvandrerbakgrunn. I ICCS-undersøkelsen (Storstad 2023) fant forfatterne at

norskfødt ungdom med innvandrerforeldre skåret nærmere ungdom uten innvandrerbakgrunn i likestillingsspørsmål enn det foreldrene deres gjorde (ikke-innvandrer 55,5; norskfødt med innvandrerforeldre 53,8; innvandrer 51,7). La Roi og Friberg rapporterte liknende resultater fra Sverige, men med relativt store forskjeller mellom ungdom med innvandrerbakgrunn fra ulike land. I tråd med disse resultatene skriver Kitt-rød og Nadim 2020 (18) at ungdom med innvandrerbakgrunn i Norge i stor grad uttrykte støtte til familiemodellen med to forsørgere og to omsorgspersoner. Videre skriver forfatterne at det å være eksponert for en kjønnslikestilt institusjonell og kulturell kontekst er viktig for å forme kjønnsrolleholdninger etter migrasjon.

Forskningsspørsmål 2

Vi undersøkte endring blant unge gutter og jenter i perioden 2015 til 2025. I ICCS-undersøkelsen (longitudinelle data fra Hegna 2018) beregnet forskerne et normert internasjonalt gjennomsnitt fra 2009 som sitt utgangspunkt, noe som gjør at de kan følge endring over tid med en gjennomsnittsskår (verdi over 50 indikerer mer positiv holdning til likestilling og under 50 mer negativ). Forfatterne konkluderte med en svak nedgang på 1,8 skalapoeng, hvor guttene sto for hele nedgangen og altså dro gjennomsnittet ned. Forfatterne fant imidlertid ikke at guttene hadde blitt direkte negative og tok avstand fra likebehandling. Det var heller slik at guttene reserverte seg noe, og i mindre grad sluttet uforbeholdent opp om likebehandling av kvinner og menn enn de gjorde i 2016 (eksempelvis at de gikk fra «helt enig» til «enig»).

Et sentralt spørsmål som er stilt i flere studier over tid, er om likestillingen er ført for langt. I Sverige ser vi gjennom tall fra MUCF at det var stadig færre blant de unge som mente likestillingen er gått for langt. I 2013 var det 24 % av jentene som mente at likestillingen var ført for langt, med en nedgang til 8 % i 2018 og i 2024. Blant guttene var det i 2013 38 %, med en nedgang til 22-23 % i 2018 og 2024.

I den norske Skolevalgsundersøkelsen ble det rapportert det store forskjeller mellom andelen unge menn og unge kvinner som mente at likestillingen bør føres videre, og som i Sverige (MUCF) syntes det gjennomgående å være unge menn som i størst grad mener likestillingen er ført for langt. Et mulig interessant utviklingstrekk er at det for jentene var relativt stabil over tid hvor mange som mener likestillingen er ført for langt (mellom 2–4 %), mens det for guttene var en større økning fra 2017 til 2023 (11 % - 25 %) før andelen gikk tilbake igjen i 2025 (15 %). Andelen gutter som mener likestillingen er ført langt nok var derimot jevnt stigende fra 2017 til 2023 til 2025 (29 % - 34 % - 42 %). Det vil være interessant, men utenfor rammen av denne kunnskapsoppsummeringen, å vurdere kontekst og det overordnede miljø og debattklima i periodene rundt skolevalgsundersøkelsene, for å forstå hvordan «framing» (rammene) kan ha påvirket resultatene.

la Roi 2023, som undersøkte svenske ungdommer, rapporterte at holdninger til kjønnsroller blant unge med innvandrerbakgrunn over tid nærmet seg tilsvarende holdninger til kjønnsroller som unge med ikke-innvandrerbakgrunn hadde. Det kunne se ut til at unge med innvandrerbakgrunn var større tilhengere av tradisjonelle kjønnsroller enn

sine motparter blant unge med ikke-innvandrer bakgrunn, men det var rapportert relativt store forskjeller mellom unge med foreldre fra ulike land.

Er kunnskapsgrunnlaget dekkende, pålitelig og anvendelig?

Svar på problemstillingene

For de to forskningsspørsmålene i denne oversikten fant og inkluderte vi totalt syv studier og ett datasett (Skolevalgsundersøkelsen). For forskningsspørsmål 1, om forekomst av ulike holdninger på et gitt tidspunkt, kunne alle studiene bidra med data ettersom longitudinelle data også har data på et spesifikt tidspunkt. Det var imidlertid svært store forskjeller mellom studiene når det gjaldt både forekomst av databidrag og kvaliteten på databidragene. (Se mer om kvaliteten på studiene nedenfor.) Overordnet, når eventuelle risiko for systematiske skjevheter ikke er tatt i betraktning, kunne studiene belyse holdninger til likestilling blant norske og svenske ungdommer og unge voksne på ulike tidspunkter mellom 2015 og 2025. Fra CORE-studien (Norge) og ICCS-studien (Norge, Sverige, Danmark) rapporteres svar på en rekke ulike aspekter ved likestilling blant unge voksne, og fra Skolevalgsundersøkelsen (Norge) og MUCF-undersøkelsen (Sverige) rapporteres et par enkle generelle spørsmål om holdninger til likestilling blant ungdom/unge voksne. I tre studier oppgis det holdninger til diverse likestillingsspørsmål blant unge med og uten innvandrerbakgrunn (Norge og Sverige).

For forskningsspørsmål 2, som angikk endringer i holdninger til likestilling i løpet av de siste ti årene, kunne fire studier bidra. Igjen er det forbehold om kvalitet, beskrevet nedenfor. ICCS-studien måler holdninger på tre tidspunkter (2009, 2016, 2022), mens Skolevalgsundersøkelsen og MUCF målte på fire tidspunkter: 2013, 2017, 2021 og 2025 (Skolevalg) og 2007, 2013, 2018 og 2024 (MUCF). Én av studiene som sammenligner ungdom med og uten innvandrerbakgrunn foretok tre målinger, i 2010, 2012 og 2016.

Pålitelighet av dataene

Som tidligere beskrevet vurderte vi ikke studienes risiko for systematiske skjevheter, det vil si at vi ikke har brukt sjekklister eller verktøy for å vurdere dette. Det er imidlertid verd å merke seg at det var stor variasjon i studiene med hensyn til beskrivelse av metode og utvalgenes representativitet. I noen av publikasjonene var metoden godt beskrevet (f.eks. Core-studien), mens i andre (f.eks. FN-rapporten) var metodebeskrivelsen og utvalget (populasjonen) svært sparsomt beskrevet. Vi har heller ikke vurdert tiliten til resultatene på tvers, og om populasjonen og utvalget er representativt og stort nok til at vi kan stole på resultatene.

I enkelte studier var data samlet inn over ulike tidsperioder og sammenlikningene de benyttet kan muligens svekke konklusjonene i studiene. For eksempel, i Kitterød og Nadim 2020 var resultater for 2.generasjonsinnvandrere samlet inn i 2008 og for majoritetsbefolkningen i 2016, og i Friberg 2023 var data fra Norge samlet inn i 2016, mens data fra Sverige var samlet inn i 2012.

Vi inkluderte ingen studier eller rapporter som gjør justeringer for konfunderende faktorer («tredjevariabel») eller subgruppeanalyser av bakgrunnsvariabler, for eksempel sosioøkonomisk status, statistiske sammenlikning av ulike grupper f.eks. eldre versus yngre der data oppgis som gjennomsnittsverdier, eller andre sammenlikninger eller regresjonsanalyser. Dette kunne gitt en nærmere beskrivelse av populasjonen og multigens analyser av sammenhenger og mulige årsaksforhold.

En utfordring i longitudinelle studier der samme gruppe følges over tid kan være økende alder hos studiedeltakerne. Det medfører økt modenhet, erfaring og kunnskap, som igjen kan påvirke holdninger. Denne utfordringen gjenfinnes i én studie i vår kartleggingsoversikt (la Roi 2023). Det er vist i flere studier at yngre og eldre personer kan ha ulike holdninger til likestilling (23). På den andre siden kan det også være utfordringer med å oppnå sammenliknbare grupper dersom samme aldersgruppe sammenliknes over tid.

En ytterligere utfordring når det gjelder å vurdere endring i holdninger til likestilling over tid, er at ikke alle spørsmål vil oppleves like relevante etter som årene går. Nå når kvinner i betydelig større grad enn tidligere er en del av arbeidsstyrken er det ikke nødvendigvis spørsmål om kvinner og arbeid som vil avdekke eventuelle spenninger i likestillingsdebatten.

Et siste poeng er knyttet til *hva* som er målt og *hvordan* det er målt i de ulike studiene vi inkluderte. Formuleringene av spørsmål og svaralternativer i en undersøkelse har stor betydning for hvordan man kan tolke svarene på undersøkelsen (validitet). Grødem's studie (2), som bygger på CORE-undersøkelsen, viser nettopp dette: Selv om de fleste (75 %) forstår likestilling som likebehandling, rettferdighet mellom kjønn og «lik lønn for likt arbeid/like muligheter», fant Grødem at særlig yngre menn skiller mellom like muligheter og like resultater når de vurderer likestilling. Vi kan for eksempel også lure på om spørsmålet *Har likestillingen gått for langt?* tolkes tilstrekkelig ensartet av alle unge gutter og jenter som skal besvare dette spørsmålet. Utfordringer med presise og entydige formuleringer og tolkninger av spørsmål om likestilling bør diskuteres videre i kommende forskning.

Samlet sett impliserer disse punktene at resultatene fra denne kartleggingsoversikten må tolkes med forsiktighet, men kan brukes til videre arbeid for å få pålitelige data om utvikling av holdninger til likestilling mellom kjønnene.

Styrker og svakheter ved kartleggingsoversikten

Prosjektet hadde en begrenset tidsramme og vi måtte derfor ta noen valg som svekket kartleggingsoversiktens metodiske kvalitet. Selv om vi søkte relativt bredt etter studier om holdninger til likestilling blant unge mennesker i Norden, både i databaser og andre kilder, var det derfor ikke mulig å utføre et uttømmende litteratursøk. Vi søkte kun etter begreper for likestilling, ikke alle underaspekter ved likestilling, som f.eks. abort, arbeid, ansvar for barn, m.m. Det gjør at vi kan ha gått glipp av relevante studier. I avslutningsfasen av prosjektet ble vi gjort oppmerksomme på at det fins en publikasjon som

vi ikke fanget opp i søket vårt, men som kunne møtt inklusjonskriteriene. Det gjelder Kitterød og Teigen «Feminisme og holdninger til likestilling - tendenser til polarisering?» fra 2021 (33). Vi nevner denne kort i avsnittet under. Videre, vi fanget ikke opp studier fra andre land enn Norge og Sverige. Med søket i ChatGPT identifiserte vi enkelte studier som ikke ble fanget opp i de andre litteratursøkene, hvilket igjen indikerer at litteratursøket var begrenset. Det er mulig at en eller flere av disse publikasjonene kan være relevante. Listen med mulig relevante studier fra ChatGPT-søket er imidlertid presentert som et vedlegg (ikke vurdert for inklusjon).

Som nevnt tidligere vurderte vi ikke studienes risiko for systematiske skjevheter, hvilket innebærer at vi ikke kan si noe om hvorvidt studienes utvalg har god representativitet, om de har håndtert bortfall av data på en god måte, om de statistiske analysene virker rimelige, osv. Dette er en begrensning ved kartleggingsoversikter og tilsier at funnene når det gjelder studienes resultater må tolkes med varsomhet.

Overensstemmelse med andre litteraturoversikter

Kitterød og Teigen publiserte i 2021 rapporten «Feminisme og holdninger til likestilling - tendenser til polarisering?» (33). Rapporten beskriver et bakteppe der antifeministiske holdninger får økende støtte, spesielt i Øst-Europa, men også i andre europeiske land og USA. Med dette som utgangspunkt ønsket forfatterne å undersøke om en lignende utvikling også kunne observeres i Norge. Kitterød og Teigen (33) plukket derfor ut spørsmål fra sentrale undersøkelser som hadde kartlagt holdning til likestilling i Norge. Undersøkelsene som ble valgt var International Social Survey Programme, Verdiundersøkelsen, European Social Survey, Valgundersøkelsen og Norsk Monitor. Undersøkelsene dekket tidsrommet fra 1960-tallet og frem til årene før rapporten ble utgitt. Kitterød og Teigens analyser viste ingen tegn til økende motstand til likestilling og forfatterne konkluderte derfor: «Det ser altså ikke ut til at det har funnet sted økende polarisering i syn på likestilling, selv om det fremdeles er klare forskjeller mellom grupper». Med grupper ble det her pekt på menn/kvinner, by/land samt høy og lav utdanning.

Til sammenligning tegner det seg nå, fire år senere, et bilde av at enkelte unge gutter tar noe mer forbehold i sin oppslutning til likestilling, selv om resultatene ikke er entydige. Kjær 2025 (34) gjør lignende funn for danske ungdommer. Det skal samtidig presiseres at i begge land er majoriteten, også blant unge gutter, positivt innstilt til likestilling blant menn og kvinner.

Resultatenes betydning for praksis

Iht. standarden for kartleggingsoversikter har vi ikke vurdert studienes risiko for systematiske skjevheter, syntetisert resultatene fra de inkluderte studiene eller vurdert tilliten til dokumentasjonen av syntetiserte resultater. Følgelig er vi tilbakeholdne med å vurdere resultatenes betydning for praksis.

Kunnskapshull

Vi identifiserte få studier med langtidsoppfølging, og flere av de ekskluderte studiene oppga ikke resultater iht. aldersgruppene 15 til 35 år som vi var interessert i. Vi har dermed begrenset mulighet for å undersøke hvordan holdninger til likestilling har endret seg blant unge i løpet av de siste 10 årene. Vi fant heller ingen studier fra Finland eller Island, og svært begrenset med resultater fra Danmark.

For å svare på spørsmålet om holdninger til likestilling har endret seg hos unge i perioden 2015 til 2025 trengs flere studier med flere målinger over år og med resultater som er inndelt i ulike aldersgrupper slik at disse kan analyseres hver for seg. I tillegg behøves gode metodebeskrivelser slik at risiko for systematiske skjevheter kan vurderes.

Konklusjon

Målet med denne kartleggingsoversikten var å 1) undersøke forekomsten av positive og negative holdninger til likestilling mellom menn og kvinner blant unge i Norden i perioden 2015 til 2025, og 2) om holdningene hadde endret seg i løpet denne tidsperioden. Vi inkluderte syv studier og ett datasett. De undersøkte ulike aspekter ved likestilling, som holdninger til likestilling generelt, familie, arbeidsliv, kjønnsroller samt omsorg og oppdragelse av barn. Vi undersøkte ikke studienes metodiske kvalitet, og resultatene må tolkes med forsiktighet.

For forskningsspørsmål 1) fant vi at forskerne konkluderte med at flere spørsmål om likestilling viste stor enighet mellom gutter og jenter, for eksempel viktighet av kvinner i arbeid og delt ansvar for økonomi og hjem. Samtidig var jenter mer positive til enkelte spørsmål om likestilling enn gutter. En liten andel gutter mente også at likestillingen var ført for langt. For forskningsspørsmål 2) kan det synes som om andelen av gutter som var skeptiske til at likestillingen skal føres videre, har økt litt i løpet av de siste 10 årene, men utviklingen er ikke entydig. Vi fant at blant ungdom med innvandrerbakgrunn så det ut til at holdninger til likestilling nærmet seg holdningene til likestilling blant ungdom uten innvandrerbakgrunn. Vi identifiserte få studier med målinger over tid og langtidsoppfølging av unge i alderen 15 til 35 år. Slike studier behøves for å kunne svare på om unges holdninger til likestilling er endret i løpet av de siste 10 årene.

Referanser

1. Lov om likestilling og forbud mot diskriminering.
2. Grødem AS. Hva tenker folk på når de hører ordet likestilling? Institutt for samfunnsforskning; 2024. 2024:12.
3. Stotsky J, Kebhaj S, Kolovich L, Shibuya S. Trends in Gender Equality and Women's Advancement. Washington, D.C: International Monetary Fund; 2016.
4. World's largest conference on women calls for equality amid gender backlash. United Nations News 2025. Tilgjengelig fra: <https://news.un.org/en/story/2025/03/1160951>
5. Ending Radical And Wasteful Government DEI Programs And Preferencing [press release]. Online2025.
6. Kjaer U, Segard SB, Shamshiri-Petersen D. Gender Fatigue in the Nordics: Uncovering Covert Backlash. Nora 2025. DOI: 10.1080/08038740.2025.2557326
7. Bohner G, Dickel N. Attitudes and Attitude Change. Annu Rev Psychol 2011;62:391-417. DOI: 10.1146/annurev.psych.121208.131609
8. Nerbøberg S, Sølhusvik L. Tidligere KrF-leder frykter «tradwife-parti». NRK 2025. Tilgjengelig fra: <https://www.nrk.no/norge/krfu-leder - likestillingen-har-gatt-for-langt-1.17581598>
9. Levac D, Colquhoun H, O'Brien KK. Scoping studies: advancing the methodology. Implement Sci 2010;5:69. DOI: 10.1186/1748-5908-5-69
10. Peters MDJ, Godfrey CM, McInerney P, Munn Z, Tricco AC, Khalil H. JBI Manual for Evidence Synthesis, JBI. I: Aromataris E, Munn Z, red. Scoping reviews2020. Tilgjengelig fra: <https://synthesismanual.jbi.global>.
11. Arksey H, O'Malley L. Scoping studies: towards a methodological framework. . International journal of social research methodology 2005;8(1):19-32.
12. Tricco AC, Lillie E, Zarin W, O'Brien KK, Colquhoun H, Levac D, et al. PRISMA Extension for Scoping Reviews (PRISMA-ScR): Checklist and Explanation. Ann Intern Med 2018;169(7):467-73. DOI: 10.7326/M18-0850
13. Giske L, Nøkleby H, Helland GB, Nguyen HL. Prosjektplan: Holdninger til likestilling mellom menn og kvinner blant unge i Norden. En systematisk kartleggingsoversikt. Folkehelseinstituttet; 2025. Tilgjengelig fra: <https://nva.sikt.no/registration/019aed7dae1f-07db1515-abb2-40b4-8897-ca921f0079f4>
14. Wikipedia. Empiri[lest]. Tilgjengelig fra: <https://no.wikipedia.org/wiki/Empiri>
15. Thomas JG, Brunton J, Ghouze Z, O'Driscoll P, Bond M. EPPI-Reviewer: advanced soft-ware for systematic reviews, maps and evidence synthesis. EPPI-Centre, UCL Social Research Institute, University College London; 20202020.
16. Kitterød RH, Teigen M. CORE SURVEY 2022 - likestillingsundersøkelsen. Dokumentasjonsrapport. Institutt for samfunnsforskning; 2024. Tilgjengelig fra: <https://nva.sikt.no/registration/0198cc8544a7-2533ddea-c9c4-4b70-8b34-fa0564c7cb84>
17. Friberg JH, Jahanlu D. Navigating new gender roles: impacts of cultural origins, context of settlement, and religious beliefs on gender attitudes among immigrant origin youth across five European countries. Journal of Ethnic and Migration Studies 2024;50(8):2023-43. DOI: 10.1080/1369183X.2023.2287404

18. Kitterød RH, Nadim M. Embracing gender equality: Gender-role attitudes among secondgeneration immigrants in Norway. *Demographic Research* 2020;42:411-40. DOI: 10.4054/DEMRES.2020.42.14
19. la Roi C, Mood C. Attitudes in motion: acculturation in views on family, sexuality and gender roles among immigrant-background youth in Sweden. *Journal of Ethnic and Migration Studies* 2023;49(15):3796-815. DOI: 10.1080/1369183X.2022.2140131
20. Kitterød RH, Nygård ST. Holdninger til likestilling og kjønnsroller blant menn og kvinner i ulike grupper. Analyser av utvalgte spørsmål fra CORE SURVEY 2022 – Likestillingsundersøkelsen. Notat til Mannsutvalget. Institutt for samfunnsforskning; 2024. 8.
21. Kitterød RH. Oppfatninger om barn som hinder for kvinners og menns karriere. Resultater fra en spørreundersøkelse. Institutt for samfunnsforskning; 2024.
22. Kitterød RH, Teigen M. Færre menn enn kvinner mener at kvinner diskrimineres i arbeidslivet. Institutt for samfunnsforskning; 2024.
23. Teigen M, Nygård ST, Kitterød RH. Stor oppslutning om at likestillingen bør føres videre, men unge menn er mer skeptiske enn andre. Institutt for samfunnsforskning; 2024.
24. Sikt - Kunnskapssektorens tjenesteleverandør. Skolevalget 2013, spørreskjemaundersøkelse blant elever (Versjon 2) [Datasett]. . 2013. Tilgjengelig fra: <https://doi.org/10.18712/NSD-NSD2966-V2>
25. Sikt - Kunnskapssektorens tjenesteleverandør. Skolevalget 2017, spørreskjemaundersøkelse blant elever (Versjon 2) [Datasett]. . 2017. Tilgjengelig fra: <https://doi.org/10.18712/NSD-NSD2968-V2>
26. Sikt - Kunnskapssektorens tjenesteleverandør, Autzen CO, Jentoft CH, Sandberg LT, Bergh J. Skolevalget 2023, spørreskjemaundersøkelse blant elever (Versjon 8) [Datasett]. 2023. Tilgjengelig fra: <https://doi.org/10.18712/NSD-NSD3152-V8>
27. Sikt - Kunnskapssektorens tjenesteleverandør, Christopher Ongre A, Jentoft CH, Arnesen S, Bergh J, Broderstad TS, et al. Skolevalget 2025, spørreskjemaundersøkelse blant elever (Versjon 1) [Datasett]. 2025. Tilgjengelig fra: <https://doi.org/10.18712/NSD-NSD3330-V1>
28. Hegna K. Har ungdoms holdninger til medborgerrettigheter endret seg fra 2009 til 2016? *Tidsskrift for ungdomsforskning* 2018.
29. Storstad O, Caspersen J, Wendelborg C. The International Civic and Citizenship Education Study (ICCS) 2022 – Ett steg fram og to tilbake. Demokratiforståelse, holdninger og deltakelse blant norske ungdomsskoleelever. Institutt for lærerutdanning, NTNU, NTNU Samfunnsforskning AS; 2023.
30. UN Women. The levers of change. Gender equality attitudes study 2022. 2022. Tilgjengelig fra: <https://data.unwomen.org/resources/gender-equality-attitudes-study-2022-levers-change>
31. Myndigheten för ungdoms- ogch civilsamhällsfrågor (MUCF). Så tycker unga 2025. Demokrati og viktiga samhällsfrågor. 2025. Tilgjengelig fra: <https://www.mucf.se/publikationer/sa-tycker-unga-2025-demokrati-och-viktiga-samhallsfragor>
32. Seymor D, Sisic A, Seck P, Denby S, l'Anson E, Aiello C, et al. The levers of change: Gender equality attitudes study 2022. UN women; 2022. Tilgjengelig fra: <https://data.unwomen.org/resources/gender-equality-attitudes-study-2022-levers-change>
33. Kitterød RH, Teigen M. Feminisme og holdninger til likestilling - tendenser til polarisering? 2021.
34. Evensen M, Kitterød RH, Teigen M. Mild tvang, bred oppslutning: En analyse av holdning til deling av foreldrepermisjonen blant fedre og mødre. 2024.
35. Store norske leksikon. Maskinlæring[lest]. Tilgjengelig fra: <https://snl.no/maskinl%C3%A6ring>

Vedlegg 1: Søkestrategi

Søkeresultater: totalt 1103

Søkedato: 17.10.2025

Søkeansvarlig: Lien Nguyen

Fagfelle vurdering: Ingrid Harboe

Database	Antall treff
APA PsycInfo <1806 to October 2025 Week 2> [OVID]	148
Ovid MEDLINE(R) ALL <1946 to October 16, 2025>	83
Web of Science Core Collection ([Clarivate] Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED)--1987-present Social Sciences Citation Index (SSCI)--1987-present	254
Scopus [Elsevier]	537
Sociological Abstracts [ProQuest] Social Services Abstracts [ProQuest]	81
Totalt til importert til EndNote	1103
Totalt etter dublettkontroll i EndNote	804

Søkestrategier

Database: APA PsycInfo <1806 to October 2025 Week 2>

Søkegrensesnitt: Advanced Search

Avgrensninger: Nordiske land, publikasjonsår 2015-2025

- 1 gender roles/ 992
- 2 gender equality/ 3022
- 3 1 or 2 3967
- 4 exp attitudes/ or adolescent attitudes/ or attitude change/ or female attitudes/ or gender role attitudes/ or male attitudes/ or parental attitudes/ or preferences/ or public opinion/ or sex role attitudes/ or stereotyped attitudes/ or student attitudes/ 612696
- 5 3 and 4 1140
- 6 ((Gender or feminin* or masculin* or family-orientation* or family-value* or traditional-famil* or traditional-household* or "stay at home mother*" or "stay at home mom*" or "stay at home mum*" or "stay at home wi?e*" or housewi* or "stay at home

father*" or "stay at home dad*" or mother-role* or father-role* or parenting or "division of household*" or "division of labor" or family-work or work-family) adj5 (attitude* or belief* or opinion* or view or views)).ti,ab,id,bt. 14094

7 gender role attitudes/ 339

8 5 or 6 or 7 15105

9 "scandinavian and nordic countries"/ or denmark/ or greenland/ or finland/ or iceland/ or norway/ or svalbard/ or sweden/ 251

10 (Norway or norwegian* or sweden or swedish* or denmark or danish* or finland or finnish or iceland or icelandic or scandinav* or nordic-countr*).ti,ab,id,bt. 74055

11 (norway or denmark or sweden or finland or iceland).lg,pl. 11841

12 or/9-11 82749

13 8 and 12 303

14 limit 13 to yr="2015 -Current" 148

Database: Ovid MEDLINE(R) ALL <1946 to October 16, 2025>

Søkegrensesnitt: Advanced Search

Avgrensninger: Nordiske land, publikasjonsår 2015-2025

1 Gender role/ 411

2 Gender Equity/ 977

3 1 or 2 1367

4 Attitude/ 55651

5 3 and 4 54

6 ((Gender or feminin* or masculin* or family-orientation* or family-value* or traditional-famil* or traditional-household* or "stay at home mother*" or "stay at home mom*" or "stay at home mum*" or "stay at home wi?e*" or housewi* or "stay at home father*" or "stay at home dad*" or mother-role* or father-role* or parenting or "division of household*" or "division of labor" or family-work or work-family) adj5 (attitude* or belief* or opinion* or view or views)).ti,ab,kf,bt. 6105

7 5 or 6 6115

8 "scandinavian and nordic countries"/ or denmark/ or greenland/ or finland/ or iceland/ or norway/ or svalbard/ or sweden/ 235730

9 (Norway or norwegian* or sweden or swedish* or denmark or danish* or finland or finnish or iceland or icelandic or scandinav* or nordic-countr*).ti,ab,kf,bt. 264293

10 (norway or denmark or sweden or finland or iceland).cp,lg. 480359

11 or/8-10 746646

12 7 and 11 180

13 limit 12 to yr="2015 -Current" 83

Database: Web of Science Core Collection

Søkegrensesnitt: Basic Search og Advanced Search

Avgrensninger: Nordiske land, publikasjonsår 2015-2025

1: ((Gender or feminin* or masculin* or family-orientation* or family-value* or traditional-famil* or traditional-household* or "stay at home mother*" or "stay at home mom*" or "stay at home mum*" or "stay at home wi?e*" or housewi* or "stay at home

father*" or "stay at home dad*" or mother-role* or father-role* or parenting or "division of household*" or "division of labor" or family-work or work-family) adj5 (attitude* or belief* or opinion* or view or views)) (Topic) Results: 14928
 2: Norway or norwegian* or sweden or swedish* or denmark or danish* or finland or finnish or iceland or icelandic or scandinavian* or nordic-country* (Topic) Results: 428052
 3: #2 AND #1 Results: 422
 4: #2 AND #1 and 2026 or 2024 or 2025 or 2023 or 2022 or 2021 or 2020 or 2018 or 2019 or 2017 or 2016 or 2015 (Publication Years) Results: 254

Database: Scopus

Søkegrensesnitt: -

Avgrensninger: Nordiske land, publikasjonsår 2015-2025, Subject Area: Social Sciences, Psychology og Multidisciplinary

Article title, Abstract, Keywords: gender-role* OR gender-equality* OR gender-inequality* OR gender-equitable OR gender-inequity* OR sex-role* OR sexism* OR sexist OR gender-egalitarian* OR gender-values* OR gender-based OR gender-norm* OR gender-traditional* OR feminine* OR masculine* OR family-orientation* OR family-value* OR traditional-family* OR traditional-household* OR "stay at home mother" OR "stay at home mothers" OR "stay at home mom" OR "stay at home moms" OR "stay at home mum" OR "stay at home mums" OR "stay at home wives" OR "stay at home wife" OR stay-at-home-father* OR stay-at-home-dad* OR parenting OR division-of-household or division-of-labor or division-of-labour or family-work or work-family
 AND

Article title, Abstract, Keywords: attitude* OR belief* OR opinion* OR view OR views
 AND

Article title, Abstract, Keywords: Norway OR norwegian* OR sweden OR swedish* OR denmark OR danish* OR finland OR finnish OR iceland OR icelandic OR scandinavian* OR nordic-country*

Antall treff: 537

Avgrensninger: 2015-2025

Avgrensninger på Subject Area: Social Sciences, Psychology og Multidisciplinary

Database: Sociological Abstracts og Social Services Abstracts

Søkegrensesnitt: Advanced Search, Command Line

Avgrensninger: Nordiske land, publikasjonsår 2015-2025

S1 MAINSUBJECT.EXACT("Gender inequality") OR MAINSUBJECT.EXACT("Gender ")
 50,790

S2 MAINSUBJECT.EXACT("Expectations") OR MAINSUBJECT.EXACT("Attitude change") OR MAINSUBJECT.EXACT("Attitudes") OR MAINSUBJECT.EXACT("Beliefs")
 53,218

S3 [S1] AND [S2] 3,170

S4 TI,AB,SU,IF ((Gender or feminine* or masculine* or family-orientation* or family-value* or traditional-family* or traditional-household* or "stay at home mother*" or

"stay at home mom*" or "stay at home mum*" or "stay at home wi?e*" or housewi* or
"stay at home father*" or "stay at home dad*" or mother-role* or father-role* or parent-
ing or "division of household*" or "division of labo?r" or family-work or work-family)
NEAR/5 (attitude* or belief* or opinion* or view or views)) 269

S5 [S3] OR [S4] 3,247

S6 TI,AB,SU,IF(Norway or norwegian* or sweden or swedish* or denmark or danish*
or finland or finnish or iceland or icelandic or scandinav* or nordic-countr*) 48,930

S7 [S5] AND [S6] 116

S8 [S5] AND [S6] Narrowed by: Entered date: 2015-01-01 - 2025-10-17 81

Vedlegg 2: Nordiske kilder

SVERIGE	
Diva-portal	https://www.diva-portal.org/smash/se-arch.jsf?dswid=-6002
Libris	https://libris.kb.se/
SwePub	https://swepub.kb.se/
Kunnskapsguiden	https://kunnskapsguiden.se/
SweCris	https://www.vr.se/english/swecris.html#/
KvinnSam	https://kvinnsam.ub.gu.se/
Jämställdhetsmyndigheten	https://jamstalldhetsmyndigheten.se/
SBU (Statens beredning för medicinsk och social utvärdering)	https://www.sbu.se/
Tidskrift för genusvetenskap	https://publicera.kb.se/tgv
Institutet för social forskning	https://www.su.se/enheter/institutet-for-social-forskning
DANMARK	
Tidsskrift.dk	https://tidsskrift.dk/
Tidsskriftet "Kvinder, Køn og forskning"	https://tidsskrift.dk/KKF
Forskningsportal.dk	https://local.forskningsportal.dk/search/78730
VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd	https://www.vive.dk/da/temaer/koen-ligestilling-og-seksualitet/
FINLAND	
University of Helsinki – faculty of humanities	https://www.helsinki.fi/en/faculty-arts/research/disciplines/cultures/gender-studies
Nasjonalbiblioteket i Finland	https://kansalliskirjasto.finna.fi/Search/Results?lookfor=tasa-arvo&type=Subject&hiddenFilters%5B0%5D=building%3A%220%2FNLF%2F%22&hiddenFilters%5B1%5D=-building%3A%221%2FNLF%2Farto%2F%22&limit=20&sort=relevance&lng=en-gb

ISLAND	
The Iceland Research Information System	The Iceland Research Information System

Vedlegg 3: Bruk av maskinlæring

Maskinlæring er en spesialisering innen kunstig intelligens hvor man bruker statistiske metoder for å la datamaskiner finne mønstre i store datamengder (35). Enkelt sagt betyr maskinlæring at vi tar i bruk algoritmer som gjør at datamaskinen er i stand til å lære fra og utvikle sin beslutningsstøtte basert på empiriske data som vi fører den med.

Priority screening er en rangeringsalgoritme i programvaren EPPI-Reviewer (15) som læres opp av forskernes avgjørelser om inklusjon og eksklusjon av referanser på tittel- og sammendragnivå. Rangeringsalgoritmer er algoritmer som er trent til å gjenkjenne relevante data og til å presentere dataene etter relevans. Referanser som algoritmen anser som mer relevante basert på forskernes avgjørelser om inklusjon blir skjøvet frem i «køen». På denne måten får vi raskere overblikk over hvor mange referanser som muligens treffer inklusjonskriteriene enn om vi skulle lest referansene i tilfeldig rekkefølge.

ChatGPT er en chatbot bygget på en stor språkmodell laget av OpenAI, som både inneholder store mengder data og kan utføre søk. Vi brukte ChatGPT versjon 5.1 til å gjøre målrettet søk for å finne de mest relevante undersøkelser som kunne si noe om prevalens i holdning til likestilling i de nordiske land.

Prompt 1: «Jeg skal skrive en kunnskapsbasert rapport om unges holdninger til likestilling mellom kvinner og menn i Skandinavia (Norge, Sverige og Danmark).

Jeg er primært interessert i prevalensdata (prosentandeler / skalaer) fra spørreundersøkelser etter 2015 som måler støtte til likestilling, kjønnsroller eller vurdering av hvorvidt likestilling er oppnådd.

Målgruppen «unge» kan omfatte skoleungdom og/eller unge voksne (ca. 13–35 år).

Hvilke er de 5 viktigste og mest brukte undersøkelsene fra hvert land som jeg bør inkludere, og hvorfor?»

Prompt 2: «Nå ønsker jeg å få besvart det samme, men vi øker til de 10 mest relevante undersøkelsene for hvert land norden.»

Prompt 3: «Jeg ønsker en tilsvarende liste for Finland og Island»

Vedlegg 4: Ekskluderte studier lest i fulltekst

Liste over ekskluderte publikasjoner lest i fulltekst (N=41):

Første-forfatter (år)	Tittel	Begrunnelse for eksklusjon
Andrea (2024)	Gender Pay Gap in Estonia	Datainnsamling før 2015
Andreas-son (2023)	Perceptions of gender equality and engaged fatherhood among young fathers: parenthood and the welfare state in Sweden and the UK	Feil studiedesign
Axels-dóttir (2023)	Justice and utility: Approval of gender quotas to increase gender balance in top-level managements—lessons from Iceland	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser
Begall (2024)	What (wo)men want? Evidence from a factorial survey on preferred work hours in couples after childbirth	Ikke holdninger til likestilling
Bernhardt (2016)	Attitudes to the gender division of labor and the transition to fatherhood: Are egalitarian men in Sweden more likely to remain childless?	Datainnsamling før 2015
Bernhardt (2023)	Attitudes toward work and parenthood following family-building transitions in Sweden: Identifying differences by gender and education	Datainnsamling før 2015
Brandén (2018)	Sharing the Caring: Attitude-Behavior Discrepancies and Partnership Dynamics	Datainnsamling før 2015
Dahlerup (2018)	Gender Equality as a Closed Case: A Survey among the Members of the 2015 Danish Parliament	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser
Einarsdóttir (2020)	Structural Hindrances or Less Driven Women? Managers' Views on Corporate Quotas	Datainnsamling før 2015
Eriksson (2022)	The liberal social values of Swedish healthcare providers in women's healthcare: Implications for clinical encounters in a diversified sexual and reproductive healthcare	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser

Fernández (2016)	Gender differences in young adults' inclination to sacrifice career opportunities in the future for family reasons: comparative study with university students from Nairobi, Madrid, and Reykjavik	Datainnsamling før 2015
Halrynjo (2019)	A woman's cause? Popular attitudes towards pension credits for childcare in Norway	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser
Hansen (2022)	Predicting Attitudes Towards Transactional Sex: The Interactive Relationship Between Gender and Attitudes on Sexual Behaviour	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser
Helgoy (2024)	The formation of family policy attitudes: The role of justice perceptions in the division of household labour	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser
Hunehäll (2021)	They don't even think about what the girl might think about it': students' views on sexting, gender inequalities and power relations in school	Feil studiedesign
Kaufman (2017)	Enduring Egalitarianism? Family Transitions and Attitudes Toward Gender Equality in Sweden	Datainnsamling før 2015
Kavli (2015)	Adapting to the Dual Earner Family Norm? The Case of Immigrants and Immigrant Descendants in Norway	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser
Kessler (2021)	Perception of workplace social-sexual behavior as sexual harassment post #MeToo in Scandinavia	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser
Kokkonen (2017)	Women's Presence in Politics and Male Politicians Commitment to Gender Equality in Politics: Evidence from 290 Swedish Local Councils	Datainnsamling før 2015
Lodders (2019)	Why Do Women Vote Radical Right? Benevolent Sexism, Representation and Inclusion in Four Countries	Datainnsamling før 2015
Mangerini (2019)	Gender differences in managers' attitudes toward depressed employees: a cross-sectional study	Feil studiedesign
Mas-tekaasa (2021)	Gender difference in sickness absence: Do managers evaluate men and women differently with regard to the appropriateness of sickness absence?	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser
Miller (2021)	A comparative analysis of attitudes towards female and male breadwinners in Germany, Sweden and the United States	Datainnsamling før 2015
Muriaas (2025)	Attitudes to gender quotas: Why and where to adjust gender imbalance in leadership	Ikke holdninger til likestilling
Off (2023)	Gender equality salience, backlash and radical right voting in the gender-equal context of Sweden	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser
Óladóttir (2024)	Attitudes Toward Gender Quota Legislation on TMT-level Positions: Men Believe That Gender Balance Will Sort Itself Out in Due Course	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser

Renström (2024)	Manfluencers and Young Men's Misogynistic Attitudes: The Role of Perceived Threats to Men's Status	Ikke holdninger til likestilling
Sánchez (2023)	A Time of Great Change: How Parents, Friends, and Classmates Shape Adolescents' Attitudes towards the Gender Division of Labor	Datainnsamling før 2015
Sczesny; (2025)	How Women and Men Should (Not) Be: Gender Rules and Their Alignment With Status Beliefs Across Nations	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser
Sirovátka (2018)	Attitudes towards childcare policies, policy feedback and path dependency: Czech Republic contrasted to Norway	Datainnsamling før 2015
Skewes (2018)	Beyond Mars and Venus: The role of gender essentialism in support for gender inequality and backlash	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser
Skewes (2019)	Attitudes to Sexism and Gender Equity at a Danish University	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser
Soltanpanah (2018)	A Cross-Cultural Examination of the Relationship between Egalitarian Gender Role Attitudes and Life Satisfaction	Ikke holdninger til likestilling
Swanson (2017)	'Both parents should care for babies': A cross-sectional, cross-cultural comparison of adolescents' breastfeeding intentions, and the influence of shared-parenting beliefs	Datainnsamling før 2015
Teigen (2019)	Framing and feedback: Increased support for gender quotas among elites	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser
Teigen (2020)	Influencing Elite Opinion on Gender Equality through Framing: A Survey Experiment of Elite Support for Corporate Board Gender Quotas	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser
Teigen (2023)	Elites on Equality: Room for Gender Balance and Ethnic Diversity in Leadership Positions?	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser
Tähkä (2025)	'Women's Problems Are Everyone's Problem, but Men's Problems Are Their Own'-Anti-feminist Meaning-making in Affective Discourses on Young Men's Mental Health	Feil studiedesign
Wilson (2015)	Home behavioral economics: Family and work decision in the United States and Norway	Feil studiedesign
Wilson (2016)	Home behavioral economics: Childcare decisions in the United States and Norway	Datainnsamling før 2015
Aassve (2024)	Family ideals in an era of low fertility	Feil målgruppe / manglende aldersanalyser

Vedlegg 5: Søk med ChatGPT

Liste med mulig relevante studier (ut over de som allerede presenteres i kartleggingsoversikten), som ble identifisert i søk med ChatGPT (5.1):

Norge

[Hva nå? Ungdoms erfaringer og forestillinger om likestilling](#)

- Breder definisjon av likestilling, men enkelte av spørsmålene retter seg mot likestilling/likebehandling av kvinner.
- Finansierte av Bufdir

SSB Likestillingsmonitor

[Likestilling – SSB](#)

[Hvor likestilt er vi? – SSB](#)

- Tall og statistikk om likestilling. (ikke holdninger)

[Holdninger til diskriminering, likestilling og hatprat i Norge. 2. utgave](#)

- FAFO-rapport
- Finansierte av Bufdir

Sverige

[Svenska trender 1986–2024](#)

SOM-institutet (Samhälle, Opinion, Medier), Göteborgs universitet

- Spørsmål om likestilling, men ikke inndelte svar etter alder

[Jämställdhetsundersökningen 2022](#)

Jämställdhetsmyndigheten – rapporter om unges normer og attityder (2018–2024)
2022: inndelte svar for aldersgrupper (16–29)

[Statistik om jämställdhet](#)

SCB – Undersökningar om levnadsförhållanden (ULF/SILC, 2015–2024)

- Viser statistikk om de 6 definerte områder for likestilling i Sverige. Ser ikke ut til å måle holdninger, men faktiske tall (representasjon i arbeid, politikk og mer)

Ungdomsbarometern

Generation z 2022: [PowerPoint-presentation](#) (likestilling gått for langt?)

- Generation z 2023: [\(c\)+Ungdomsbarometern+2023+-+Generationsrapporten+-+Generation+Z+2023.pdf](#) (hvor viktig er likestilling?)

Danmark

[Unge opfattelser af køn, krop og seksualitet \(2018\)](#)

VIVE (Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd)

Om likestilling og sex

+ flere ungdomsundersøkelser generelt

[Ligestillingsdebattens brændpunkter - tryghed.dk](#)

TrygFonden – «Tryghedsmåling 2025: Ligestilling»

- Alle aldre over 18 år. Enkelte ganger aldersinndelte svar, blant annet om fordeling av arbeid i hjemmet og spørsmål om likestillingen har gått for langt.

[Unge oplevelser af negativ social kontrol \(2018\)](#)

- Likestilling i dk med to undersøkte grupper – innvandrere barn og “etniske dansker”

Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) – holdningsstudier (2017–2024)

- [Epinion PPT template](#)

Et enkelt spørsmål om likestilling: Hvilke af følgende landspolitiske områder er det efter din opfattelse viktigst, at politikerne tager sig af?

Finland

(ingen direkte relevante, eventuelt primært finskspråklig)

Island

(ingen direkte relevante, eventuelt primært islandskspråklig)

Vedlegg 6: Resultater fra CORE-studien

Tabell 3: Resultater fra CORE- likestillingsundersøkelsen 2022 (n = 173 gutter og 414 jenter) presentert til Mannsutvalget (20). Svarene er oppgitt i prosenter.

Tema 18-29 år		Helt uenig	Delvis uenig	Verken ellet	Delvis enig	Helt enig	Vet ikke	Total	N
A: Viktighet av likestilling generelt									
1. Det blir snakket for mye om likestilling mellom menn og kvinner i den offentlige debatten	Menn Kvinner	9 26	20 35	32 22	24 11	12 2	3 4	100 100	173 414
2. Likestilling mellom kvinner og menn bør være et av de viktigste hensyn når politikk utformes	Menn kvinner	15 1	29 11	25 23	21 43	8 19	3 3	100 100	172 409
3. Det er viktig at kvinner og menn er likt representert i politikken	Menn Kvinner	5 2	15 3	17 12	34 30	28 51	1 2	100 100	173 414
4. Likestilling mellom kvinner og menn er stort sett oppnådd i samfunnet	Menn Kvinner	5 11	17 34	21 26	33 23	22 4	2 3	100 100	173 413
5. Kvinners og menns yrkesvalg forklares best med biologiske kjønnsforskjeller	Menn kvinner	7 21	18 24	23 25	27 20	19 3	6 8	100 100	173 414
6. Lønnsnivået i omsorgsyrkene er for lavt	Menn Kvinner	2 0	8 4	17 8	33 25	35 59	3 5	100 100	173 414
7. De siste årene har media vært altfor opptatt av uønsket seksuell oppmerksomhet	Menn Kvinner	18 37	23 23	23 21	16 9	13 3	6 7	100 100	173 414
B: Familie og arbeidsliv									
1a. En mann bør være villig til å redusere arbeidstiden sin hvis familielivet krever det	Menn Kvinner	0 0	13 5	18 14	41 41	27 36	1 3	100 100	93 198
1b. En kvinne bør være villig til å redusere arbeidstiden sin hvis familielivet krever det	Menn kvinner	19 20	20 20	26 32	26 20	5 6	4 1	100 100	79 215
2a. Det er viktig for en mann å gjøre karriere, selv om det går utover familielivet	Menn Kvinner	20 34	41 34	20 20	15 7	2 1	1 3	100 100	86 185
2b. Det er viktig for en kvinne å gjøre karriere, selv om det går utover familielivet	Menn Kvinner	8 2	12 13	41 32	23 33	10 15	6 5	100 100	85 225

3a. Å få barn er den største gleden i livet for en mann	Menn kvinner	7 7	12 11	25 29	21 15	20 14	15 25	100 100	86 208
3b. få barn er den største gleden i livet for en kvinne	Menn Kvinner	8 31	13 19	30 26	17 12	9 7	23 6	100 100	87 205
4a. Å få barn begrenser menns muligheter til karriere	Menn Kvinner	15 40	29 30	25 14	20 11	6 2	5 3	100 100	94 203
4b. Å få barn begrenser kvinners muligheter til karriere	Menn kvinner	7 7	21 14	21 18	38 48	6 9	7 5	100 100	79 212
5. Kvinner og menn er svært forskjellige fra naturens side når det gjelder tanker og følelser	Menn Kvinner	6 12	11 21	17 18	43 34	21 12	1 3	100 100	173 414
6. Det passer seg ikke at kvinnen har høyere inntekt enn mannen i et par	Menn kvinner	64 79	16 9	11 8	2 2	2 1	4 2	100 100	173 414
7. Det er like viktig for en kvinne som for en mann å forsørge seg selv	Menn Kvinner	2 1	7 3	11 6	18 9	57 80	5 2	100 100	173 414
8. Å ta vare på hjem og familie er like tilfredsstillende som å være i lønnet arbeid	Menn Kvinner	8 12	16 22	32 27	18 14	13 13	13 12	100 100	173 414
C: Kjønsroller									
1. Det er for få menn som jobber i barnehage og skole	Menn Kvinner	2 1	10 4	18 14	34 33	28 41	9 8	100 100	173 413
2. Barnehager og skoler passer bedre til jenters enn gutters måte å være på	Menn kvinner	12 22	19 19	25 22	24 23	15 7	5 8	100 100	173 415
3. Reklame rettet mot barn forsterker kjønnsforskjeller	Menn Kvinner	11 2	14 5	23 17	19 26	14 30	19 21	100 100	173 415
4. Det bør aksepteres at noen identifiserer seg som noe annet enn "kvinne" eller "mann"	Menn Kvinner	15 5	18 6	18 11	20 20	28 53	2 6	100 100	173 415
5a. Kjønsrollene for gutter er for trange	Menn kvinner	17 2	12 8	18 14	18 27	22 34	14 15	100 100	83 198
5b. Kjønsrollene for jenter er for trange	Menn Kvinner	10 3	21 4	24 18	14 29	4 28	27 18	100 100	90 217
6a. Mange gutter mangler i dag gode rollemodeller	Menn Kvinner	6 2	13 6	23 16	26 33	25 26	7 17	100 100	88 207
6b. Mange jenter mangler i dag gode rollemodeller	Menn kvinner	16 3	16 17	13 17	27 31	12 22	17 10	100 100	85 208
7. Gutter og jenter er forskjellige av natur	Menn Kvinner	2 3	5 14	16 19	23 39	53 21	1 4	100 100	173 414
8. Likestilling er i dag en større utfordring blant innvandrere enn blant personer med norsk bakgrunn	Menn kvinner	5 2	5 6	15 14	29 38	29 23	18 18	100 100	173 414
9. Gutter snakker for lite om følelser	Menn Kvinner	4 0	9 5	22 16	34 43	27 29	3 6	100 100	173 414
D: Omsorg for barn									
		1 = Mor mest	2	3	4	5 = Far mest			
1. Tenk på en familie med en far og en mor som har et barn på fem år. Etter ditt syn, hvem av foreldrene bør	Menn Kvinner	0 0	2 1	77 89	14 5	4 2	3 4	100 100	172 413

forsørge familien økonomisk?									
2. Tenk på en familie med en far og en mor som har et barn på fem år. Etter ditt syn, hvem av foreldrene bør ha det daglige ansvaret for barnet	Menn kvinner	4 1	15 3	73 88	6 4	1 0	2 3	100 100	172 411
3. Tenk på en familie med en far og en mor som har et barn på fem år. Etter ditt syn, hvem av foreldrene bør leke med barnet og ta del i fritidsaktiviteter?	Menn Kvinner	1 0	2 1	89 91	6 3	1 1	1 3	100 100	173 414
4. Tenk på en familie med en far og en mor som har et barn på fem år. Etter ditt syn, hvem av foreldrene bør lære barnet hvordan det skal oppføre seg?	Menn Kvinner	1 0	4 3	83 90	9 3	2 1	2 3	100 100	173 414
5. Tenk på en familie med en far og en mor som har et barn på fem år. Etter ditt syn, hvem av foreldrene bør ha tid til å lytte til barnet hvis det har problemer?	Menn kvinner	1 2	5 1	86 90	4 3	4 0	1 3	100 100	173 414
E: Oppdra barn		Helt uenig	Delvis uenig	Verken eller	Delvis enig	Helt enig	Vet ikke		
1. En enslig mor kan oppdra et barn like bra som et par bestående av mor og far	Menn Kvinner	9 2	22 8	12 8	32 26	23 55	2 2	100 100	46 99
2. En enslig far kan oppdra et barn like bra som et par bestående av mor og far»	Menn kvinner	11 3	20 9	11 6	35 23	20 57	3 3	100 100	35 121
3. Et par med to mødre kan oppdra et barn like bra som et par bestående av mor og far	Menn Kvinner	5 0	14 2	8 6	25 12	44 78	4 1	100 100	47 83
4. Et par med to fedre kan oppdra et barn like bra som et par bestående av mor og far	Menn Kvinner	7 2	18 4	20 6	21 4	34 82	0 3	100 100	45 109
F: Kjønnsforskjeller som problem		I svært liten grad	I ganske liten grad	Verken eller	I ganske stor grad	I svært stor grad	Vet ikke		
1. I hvilken grad mener du at det er et problem at flere menn enn kvinner er topledere	Menn kvinner	20 1	21 7	25 16	24 46	9 24	2 5	100 100	172 414
2. I hvilken grad mener du at det er et problem at kvinner og menn ofte jobber i ulike yrker?	Menn Kvinner	26 3	16 12	22 28	28 44	6 10	2 5	100 100	170 413
3. I hvilken grad mener du at det er et problem at flere menn enn kvinner er barnløse ved 45 års alder?	Menn Kvinner	13 6	21 18	25 33	26 21	3 4	12 18	100 100	172 414

4. I hvilken grad mener du at det er et problem at kvinner tjener mindre enn menn?	Menn kvinner	14 1	17 1	23 11	27 31	15 50	4 6	100 100	172 414
5. I hvilken grad mener du at det er et problem at kvinner utsettes for uønsket seksuell oppmerksomhet i arbeidslivet?	Menn Kvinner	4 1	6 1	14 8	35 28	38 57	4 6	100 100	172 414
6. I hvilken grad mener du at det er et problem at gutter får dårligere karakterer på skolen enn jenter?	Menn Kvinner	3 1	10 4	18 26	42 43	25 18	2 9	100 100	171 414
7. I hvilken grad mener du at det er et problem at færre gutter enn jenter fullfører videregående skole?	Menn Kvinner	2 1	6 3	15 13	43 39	30 34	4 11	100 100	172 414
8. I hvilken grad mener du at det er et problem at det er flere jenter enn gutter i høyere utdanning?	Menn Kvinner	3 1	13 6	32 27	33 38	13 16	5 12	100 100	172 414
9a. I hvilken grad mener du at det er et problem at stadig flere menn velger ikke å få barn?	Menn kvinner	12 8	13 15	27 39	31 16	9 6	8 15	100 100	92 218
9b. I hvilken grad mener du at det er et problem at stadig flere kvinner velger ikke å få barn?	Menn Kvinner	6 23	16 22	33 30	26 16	10 1	8 9	100 100	80 196

Utgitt av Folkehelseinstituttet
Februar 2026
Postboks 222 Skøyen
NO-0213 Oslo
Telefon: 21 07 70 00

Rapporten kan lastes ned gratis fra www.fhi.no